

NOTICIÁRIO
BIULETYN
INFORMACYJNY

WICEPROWINCJI REDEMPTORYSTÓW
BAHIA - BRAZYLIA

Nr 115

Styczeń - Marzec 2018 r.

Direkcia wydania: O. Adam Tadeusz Rapala, CSsR
Okładka: Hernandes Reis
Szata graficzna artykułów: O. Franciszek Micek, CSsR/Hernandes Reis

Adres Redakcji:

NOTICIÁRIO

Cx. Postal 05 - 47.600-000 - Bom Jesus da Lapa - Bahia - Brazilia

adresy e-mail: cssrba@terra.com.br fr_micek@hotmail.com

Kompozycja, druk i wykonczenie:

Av. Manoel Novais, 1586 - Consolação
Bom Jesus da Lapa - BA - CEP: 47600-000

Fone: (77) 3481-2333

E-mail: graficabj_mr@hotmail.com

*“Jeśliście
więc razem z
Chrystusem
powstali z
martwych,
szukajcie tego,
co w górze, gdzie
jest Chrystus
jako zasiadający
po prawicy
Boga. Dążcie do
tego, co w górze,
nie do tego,
co na ziemi.
Umarliście
bowiem i życie
wasze ukryte jest
z Chrystusem w
Bogu.”
(Kol 3,1-3).*

*Niech radosne świętowanie Wielkanocy, pozwoli
nam przeżyć w głębi spotkanie z Jezusem
Zmartwychwstałym, abyśmy zmartwychwstając
z Nim mogli żyć nowym życiem!*

*Życzą Redemptoryści z Bahii
Wielkanoc 2018 r.*

„JEŚLIŚCIE WIĘC RAZEM Z CHRYSTUSEM POWSTALI Z MARTWYCH, SZUKAJCIE TEGO, CO W GÓRZE” (Kol 3,1).

Dla św. Pawła Apostoła związek między zmartwychwstaniem Chrystusa i naszym własnym zmartwychwstaniem jest naturalny i konieczny: „Jeżeli zatem głosi się, że Chrystus zmartwychwstał, to dlaczego twierdzą niektórzy spośród was, że nie ma zmartwychwstania? Jeśli nie ma zmartwychwstania, to i Chrystus nie zmartwychwstał. A jeśli Chrystus nie zmartwychwstał, daremne jest nasze nauczanie, próżna jest także wasza wiara” (1Kor 15,12-13).

Dlatego Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jest wielkim orędziem głoszonym przez Apostołów i przez Kościół pierwszych czasów: „Bóg Go wskrzesił trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, lecz świadkom uprzednio wybranym przez Boga” (Dz. 10,40-41).

Jest to również orędzie naszego wyzwolenia, odkupienia nas od śmierci. Zmartwychwstanie Chrystusa nie jest zaledwie wspaniałym rozstrzygnięciem Jego osobistego dramatu, gdyż wszystko to, czego Jezus doświadczył w swoim życiu, podyktowane było troską o nas. W Jego życiu rozstrzygały się losy naszego życia. Jego Zmartwychwstanie i tryumf życia nad śmiercią jest również dla nas zadatkami naszego zwycięstwa nad naszą śmiercią.

Paschalne orędzie głoszone było przez świadków Zmartwychwstania. Nie było ono zaledwie weryfikacją faktu, że Jezus żyje, lecz była to nadzieja przeżywana i głoszona. Przebywanie z Chrystusem Zmartwychwstałym przez pierwszych świadków było warunkiem głoszenia orędzia paschalnego.

W naszych czasach świadkami Zmartwychwstania są ci wszyscy, którzy już w tym życiu doświadczają zwycięstwa życia nad śmiercią. Wszyscy oni są świadkami nadziei. Celebrować Święto Paschalne, oznacza być zawsze na nowo posłanym, by świadczyć o nadziei.

Niech liturgiczne świętowanie Zmartwychwstania Pańskiego pozwoli nam przeżyć w głębi spotkanie z Jezusem Zmartwychwstałym, abyśmy zmartwychwstając z Nim mogli żyć nowym życiem, aby nasze życie było świadectwem i orędziem Chrystusa Zmartwychwstałego!

Błogosławionych i radosnych Świąt Wielkanocnych!

*Refleksja o. Antoniego Niemca CSsR
(Por. Noticiario nr 87)*

Pan mój i Bóg mój!

MISSIONÁRIOS REDENTORISTAS VICE-PROVÍNCIA DA BAHIA

Rua Almeida Sande, 36 - Barris, 40.070-370 Salvador-BA

Fone: (71) 3328-3116 - email: cssrba@terra.com.br

LIST OKÓLNY WICEPROWINCJAŁA

*„Ożywić i dynamizować nasze życie apostołskie”
(Comunicanda I).*

Drodzy Współbracia!

Z nadzieją rozpoczynamy kolejny rok. Życzenia noworoczne, które składamy i otrzymujemy wyrażają nasze braterstwo, życzliwość, wzajemny szacunek, a także optymistyczne spojrzenie w przyszłość.

Dlatego życzenia świąteczne czy noworoczne nie są pustymi słowami, „oklepanymi” sloganami, ale towarzyszy im wielka ufność w Opatrzność, która nas prowadzi drogami, jakie Bóg zaplanował dla każdego z nas.

W minionym roku, z Bożym błogosławieństwem, w miarę naszych możliwości, dokonaliśmy wielu prac. Ale mogliśmy dokonać o wiele więcej, gdybyśmy pracowali bardziej wspólnotowo.

Zgromadzenie oferuje nam nową orientację odnośnie naszego dzieła misyjnego. Dołączają do nas nowi współbracia brazylijscy zapaleni do pracy misyjnej. Nadzwyczajna wizytacja Zarządu Generalnego przyniesie nam nowy impuls ewangelizacyjny dzięki restrukturyzacji otwartej na współdziałanie z innymi jednostkami Zgromadzenia w prowadzeniu wielkich prac misyjnych. Cieszymy się i patrzymy z nadzieją na współbraci, którzy niebawem złożą śluby wieczyste i za łaską Bożą otrzymają święcenia kapłańskie. Wszystko to jest łaską Nieba, za co niech będzie Bóg uwielbiony!

Przytoczę znamienne zdanie ojca świętego Franciszka wypowiedziane do włoskich teologów, a które jest też przydatne dla naszego życia i działalności wspólnotowej: *„Jest nie do pomyślenia służba Prawdzie objawionej przez Boga, który jest Miłością w odwiecznej wspólnotcie Ojca i Syna i Ducha Świętego, którego zbawczym planem jest miłość i zbratanie wszystkich ludzi między sobą i z Nim, jeżeli ta służba Prawdzie wykonywana jest w sposób indywidualistyczny, zamknięty w sobie albo jeszcze gorzej w formie współzawodnictwa”* (Papież Franciszek do Stowarzyszenia Włoskich Teologów).

Życzę wszystkim i każdemu z osobna Nowego Roku obfitego w owoce w życiu redemptorystowskim i misyjnym.

1. Rok laikatu w Brazylii

Kościół brazylijski przeżywa Rok Laikatu (od 26 listopada 2017 roku do 25 listopada 2018 roku). Mając na celu ożywienie i pogłębienie współpracy katolików świeckich w dziele ewangelizacji, temat obchodów Roku Laikatu jest następujący: *„Katolicy świeccy dyspozycyjni w Kościele wychodzącym do potrzebujących, aby budować Królestwo Boże”*. Hasłem są natomiast słowa Jezusa: *„Jesteście solą ziemi i światłem świata”* (Mt 5,13-14).

Ojciec Generał Michael Brehl, gdy dowiedział się o ustanowieniu Roku Laikatu w Brazylii, skierował list do Unii Redemptorystów Brazylijskich (URB), w którym pisze:

Bardzo ucieszyła mnie wiadomość, że od 26 listopada 2017 roku do 25 listopada 2018 roku Kościół brazylijski obchodzi Rok Laikatu. Gratuluję Konferencji Biskupów Brazylijskich (CNBB), że odczytując znaki czasu, podjęła tę chwalebną inicjatywę. Redemptoryści brazylijscy powinni zaangażować się z wielkim entuzjazmem w realizację programu Roku Laikatu, nie tylko podkreślając łączność z Kościołem, ale też dlatego, że zaangażowanie świeckich w dzieło ewangelizacyjne jest naszym zadaniem. Tylko dzięki współpracy misjonarzy świeckich będziemy mogli prowadzić skutecznie misję, która została powierzona naszemu Zgromadzeniu.

Cel Roku Laikatu, jaki przyświeca Kościołowi brazylijskiemu wyrażany w temacie: „Katolicy świeccy dyspozycyjni w Kościele wychodzącym do potrzebujących, aby budować Królestwo Boże” powinien mobilizować i ożywiać naszą działalność apostołską we wszystkich sektorach naszej misyjnej posługi, przede wszystkim w powierzonych nam parafiach i w sanktuariach. Przekonani jesteśmy, że współdziałanie świeckich, odpowiednio przygotowanych do pracy ewangelizacyjnej, otwiera przed nimi, jako uczniami i misjonarzami Jezusa Chrystusa, szerokie pole pracy, wdrażając z całą odpowiedzialnością Jego nakaz: „Idźcie i nauczajcie...”

Wiem, że w parafiach, sanktuariach i ekipach misyjnych, brazylijscy redemptoryści liczą już na osoby świeckie, które z całą kompetencją i odpowiedzialnością pełnią ważne funkcje w naszym dziele misyjnym. Ale uważam, że możemy dokonać o wiele więcej, aby wszyscy chrześcijanie, wierni zobowiązaniom podjętym przez chrzest święty, mogli żyć w pełni

milością Chrystusa i nieść ją braciom i siostram. Tylko w ten sposób, wszyscy zjednoczeni we wspólnym ideale, będziemy mogli budować świat bardziej sprawiedliwy i braterski.

(List na Rok Laikatu z 24 listopada 2017 roku)

2. Kurs Przygotowawczy do ślubów wieczystych

W dniach od 6 stycznia do 18 lutego b.r. w Limie, stolicy Peru, odbywa się Kurs Przygotowawczy do ślubów wieczystych dla kleryków Ameryki Łacińskiej. Trzej nasi klerycy Alessandro Moreira, Ednei Galvão i Valdeneir Brito uczestniczą w Kursie zorganizowanym przez Konferencję Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Nasi klerycy złożą śluby wieczyste dnia 11 marca o godzinie 8:00 w kościele Matki Bożej Gromniczej w Pituacu (Salwador).

3. Śluby czasowe

Nowicjusz Eloy de Jesus Santiago kończy nowicjat w Goianii. Dnia 28 stycznia b.r.łoży pierwsze śluby zakonne w kościele Matki Bożej Gromniczej w Pituacu (Salwador) w czasie Mszy świętej niedzielnej o godzinie 8:00.

4. Nowicjat Międzyprowincjalny (i Międzynarodowy)

W roku bieżącym nasza Wiceprowincja nie ma nikogo w Nowicjacie. Raduje nas jednak wzrost liczby nowicjuszy i otwarcie się nowicjatów w Tietê-SP i w Goianii-GO na inne jednostki Zgromadzenia w Brazylii. W tym roku będziemy mieli 30 nowicjuszków podzielonych w następujący sposób:

- 1) Prowincja São Paulo - 4 nowicjuszków, 2 w Tietê i 2 w Goiânii;
- 2) Wiceprowincja Recife - 4 nowicjuszków, 2 w Tietê i 2 w Goiânii;
- 3) Wiceprowincja Fortaleza - 2 nowicjuszków w Tietê;
- 4) Prowincja Goiás - 4 nowicjuszków, 2 w Tietê i 2 w Goiânii;
- 5) Prowincja Campo Grande - 6 nowicjuszków, 3 w Tietê i 3 w Goiânii;
- 6) Paragwaj - 4 nowicjuszków, 2 w Tietê i 2 w Goiânii;
- 7) Boliwia - 4 nowicjuszków, 2 w Tietê i 2 w Goiânii;
- 8) Prowincja Lizbona (Portugalia) - 2 nowicjuszków w Tietê.

5. Nowi magistrowie nowicjatu w Tietê

W związku z wyborem dotychczasowego magistra nowicjatu w Tietê o. Marcelo Conceição Araújo na Koordynatora Konferencji Ameryki Łacińskiej i Karaibów, nowym magistrem nowicjatu w Tietê został mianowany o. Pedro

Paulo (z Prowincji São Paulo) a wice-magistrem o. Afonso Tremba z Prowincji Campo Grande). W nowicjacie w Goiânii magistrem jest nadal o. Fábio Bento (z miejscowej Prowincji Goiás).

6. Nowy koordynator Konferencji Ameryki Łacińskiej i Karaibów

Wspomniany wyżej o. Marcelo Conceição Araújo z Prowincji São Paulo, dotychczasowy magister nowicjatu w Tietê, w czasie Ogólnego Zebrania Konferencji Ameryki Łacińskiej i Karaibów w Kolumbii, został zaproponowany jako jeden z trzech kandydatów, a następnie mianowany przez Zarząd Generalny Koordynatorem Konferencji Ameryki Łacińskiej i Karaibów na obecne sześciecie. Zajął miejsce o. Manny Rodrigueza z Kostaryki. Nowy koordynator napisał już i opublikował swoje orędzie do wszystkich redemptorystów tutejszej Konferencji.

7. Projekt nowej międzyprovincialnej fundacji (Prowincja Rio de Janeiro i Wiceprowincja Bahia)

Dnia 19 grudnia 2017 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli redemptorystów z ks. arcybiskupem Justino z Montes Claros i jego biskupem pomocniczym Alberto, na którym omówiono sprawę ewentualnej fundacji redemptorystowskiej w ich archidiecezji. Prowincję Rio de Janeiro reprezentowali o. Prowincjał Américo de Oliveira i o. Paulo Carrara, Prefekt Seminarium w Belo Horizonte, a Wiceprowincję Bahia jej superior o. Roque Silva Alves. Miejscowi pasterze archidiecezji przyjęli nas bardzo życzliwie i odbyliśmy braterski, eklezjalny dialog, omawiając redemptorystowski projekt założenia misyjnej fundacji na terenie archidiecezji Montes Claros. Nie doszło jednak do podjęcia decyzji, gdyż tamtejsza archidiecezja posiada w parafiach wystarczającą ilość duszpasterzy.

Pozostaje nam czekać na inną możliwość międzyprovincialnej fundacji w myśl procesu restrukturyzacji Zgromadzenia.

8. Nasi postulanci i klerycy - 2018

Duszpasterstwo powołaniowe i formacja seminaryjna to dwa nierozłączne filary, aby ideał charyzmatu św. Alfonsa przetrwał w Zgromadzeniu, w służbie Kościoła i jego apostołskiej misji niesienia Dobrej Nowiny Jezusa Chrystusa wszystkim ludziom, zwłaszcza najbardziej ubogim i opuszczonym.

Dlatego każdy współbrat ma być promotorem powołaniowym przez

świadczenie swojego życia zakonnego i kapłańskiego, będąc zarazem wychowawcą młodego pokolenia redemptorystów.

Naszemu zorganizowanemu duszpasterstwu powołaniowemu objętych jest zwyczajnie około 20 ewentualnych kandydatów.

W roku bieżącym stan personalny domów formacji Wiceprovincji Bahia przedstawia się następująco:

1) Aspirantat we Wspólnocie Powołaniowej im. bł. Kaspra Stanggassingera w Bom Jesus da Lapa: 5 aspirantów;

2) Postulat (trzyletni kurs filozofii) w Seminarium św. Gerarda – Pituaçu - Salvador: 5 postulantów;

3) Klerycy po ślubach czasowych w Seminarium Redemptorystów w Belo Horizonte-MG: 6 współbraci;

4) Praktyka duszpasterska w Bom Jesus da Lapa: 1 współbrat,

5) Kontynuacja praktyki duszpasterskiej, kurs przygotowawczy do ślubów wieczystych i złożenie ślubów wieczystych: 3 współbraci.

Razem: 20 młodzieńców w formacji zakonnej i kapłańskiej.

9. Kurs duchowości w Rzymie

Kurs Duchowości Redemptorystowskiej w Rzymie, w programie którego zaplanowane jest odwiedzenie miejsc uświęconych życiem św. Alfonsa, odbędzie się w tym roku w dniach od 27 sierpnia do 16 września. Z naszej Wiceprovincji weźmie w nim udział o. Marcos da Silva. Odwiedzi on również Polskę i niektóre domy Prowincji Warszawskiej.

10. Wielkanocne rekolekcje wspólnotowe - 2018

Mając na względzie dwie podróże wspólnotowe zaprogramowane na pierwsze miesiące obecnego roku (Redemptorystowski Kurs Misyjny w Aparecida i Nadzwyczajna Wizytacja Zarządu Generalnego w Campina Grande-PB) zalecamy, aby rekolekcje, jakie mamy zwyczaj urządzać w czasie wielkanocnym, każda wspólnota zakonna zorganizowała we własnym zakresie. Wspólnoty znajdujące się w niewielkiej odległości (jak domy w Salvadorze lub w Bom Jesus da Lapa) niech starają się urządzić razem rekolekcje wspólnotowe. Proponuję przeprowadzenie rozważań rekolekcyjnych na podstawie dokumentu „Communicanda 1”, jaki opracował o. Michael Brehl, Superior Generalny Zgromadzenia (Ożywić nasze życie apostołskie – Priorytety restrukturyzacji dla dzieła misyjnego).

11. Niektóre zmiany personalne

- Br. Ivanor Borges de Oliveira został przeniesiony ze wspólnoty sanktuaryjnej w Bom Jesus da Lapa do domu zakonnego przy Sanktuarium Matki Bożej Wspomożycielki w Porto Seguro-BA. Zarząd Wiceprowincji składa mu podziękowanie za prace duszpasterskie realizowane w Sanktuarium Dobrego Jezusa i w Diecezjalnym Radio Bom Jesus. Przełożeni obydwóch wspólnot zorganizują przenosiny br. Ivanora.

- O. Stanisław Wilczek został przeniesiony ze wspólnoty zakonnej Matki Bożej Miłosierdzia w Itabunie do wspólnoty sanktuaryjnej w Bom Jesus da Lapa. Zarząd Wiceprowincji dziękuje o. Stanisławowi za zrealizowane z wielkim oddaniem i entuzjazmem misyjnym prace duszpasterskie i administracyjne w parafii Matki Bożej Miłosierdzia w Itabunie.

- Neoprezbiter o. Gildevan Pinto Rocha przeniesiony został ze wspólnoty zakonnej Matki Bożej Miłosierdzia w Itabunie do Wspólnoty św. Alfonsa, Sektor Misji Świętych w Salwadorze. Zarząd Wiceprowincji bardzo mu dziękuje za wielkie oddanie w pracy duszpasterskiej w okresie przygotowawczym do ślubów wieczystych, a potem jako diakon i neoprezbiter w parafii Matki Bożej Miłosierdzia. Przełożeni obydwóch wspólnot zorganizują przenosiny współbrata.

- Br. kl. Manoel Novaes Dias, który zakończył studia teologiczne w Belo Horizonte, został przeniesiony do wspólnoty sanktuaryjnej w Bom Jesus da Lapa, gdzie odbędzie praktykę duszpasterską ze specjalnym zaangażowaniem w telewizji internetowej Web TV Bom Jesus oraz w Terapeutycznej Wspólnocie Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

- O. Antoni Niemiec CSsR podjął od 2 stycznia 2018 roku nowe odpowiedzialne posługi w Kościele w Brazylii. Na mocy kontraktu między Zarządem Wiceprowincji Redemptorystów z Bahia i Papieskimi Dziełami Misyjnymi oraz Konferencją Episkopatu Brazylii będzie pracował przy Konferencji Episkopatu Brazylii jako sekretarz Krajowej Rady Misyjnej, sekretarz Misji Kontynentalnej oraz doradca Komisji Episkopatu ds. Misji i Współpracy między Kościołami. Oprócz tego będzie kierował działalnością Papieskiej Unii Misyjnej w Brazylii. Kontrakt został zawarty na 4 lata.

Zarząd Wiceprowincji składa serdeczne podziękowanie o. Antoniemu za ogrom pracy wykonanej w Wiceprowincji, jako Wiceprowincjał (przez trzy trienia), jako duszpasterz, misjonarz, wychowawca seminarystów...

12. Podziękowanie

Serdecznie dziękuję wszystkim współpracownikom za realizowane dzieło ewangelizacyjne i pragnę zakończyć ten list okólny słowami Dokumentu Końcowego XXV Kapituły Generalnej Zgromadzenia, która odbyła się w Tajlandii w 2016 roku:

Praktykujmy solidarność we wszystkich wymiarach naszego redemptorystowskiego życia. Solidarność z Zarządem Generalnym, będąc dyspozycyjni do świadczenia pomocy personalnej i materialnej; Solidarność poszczególnych jednostek Zgromadzenia między sobą, przede wszystkim z najbardziej potrzebującymi wsparcia; Solidarność we wspólnotach zakonnych, w duchu współodpowiedzialności za wykonywanie zobowiązań wspólnotowych; podejmując się konkretnych działań, według naszego charyzmatu, w trosce o żyjących wśród nas ubogich i najbardziej opuszczonych; Solidarność w wymiarze osobistym, analizując swój styl życia, aby zdać sobie sprawę czy zgodny jest on ze zobowiązaniami, które podjęliśmy przez profesję zakonną. Wszystko to usprawni nas do podejmowania konkretnych wyzwań i zobowiązań w posłudze biednym i opuszczonym, do których jako redemptoryści jesteśmy posłani (por. Konstytucje 92-96).

Nasze życie i działanie niech będzie znakiem profetycznym dla świata, przez sprzeciwianie się strukturom zniewalającym ludzi, przez odważne i radosne głoszenie Obfitego Odkupienia w Jezusie Chrystusie, który przynosi człowiekowi prawdziwą wolność, jako wybranemu i obdarzonemu godnością dziecku Bożemu.

Dzielę się ze współpracownikami tymi refleksjami, życzę wszystkim odnowionego ducha misyjnego, jaki ożywił św. Alfonsa w jego działalności misyjnej i pasterskiej, naznaczonej dobrocią i miłosierdziem.

Niech Matka Miłosierdzia Nieustającej Pomocy towarzyszy nam w głoszeniu Dobrej Nowiny o zbawieniu i o nowym życiu w Chrystusie!

(por. Końcowe Przesłanie XXV Kapituły Generalnej nr 17).

W Jezusie, Maryi i Alfonsie

*o. Roque Silva Alves CSsR
Wiceprowincjał*

Salwador-BA, 7 stycznia 2018 roku
Uroczystość Objawienia Pańskiego

AKTUALNY SKŁAD WSPÓLNOT ZAKONNYCH W BAHII

WSPÓLNOTY I ZOBOWIĄZANIA DUSZPASTERSKIE - 2018

1. Wspólnota św. Klemensa w Salvadorze (Siedziba Wiceprowincjała)		
1	O. Roque Silva Alves	Wiceprowincjał i przełożony
2	O. Adilson Ferreira	Centrum Misyjne – Sektor Misji Ludowych
3	O. Adam Mazur	Centrum Misyjne – Sektor Misji Ludowych
4	Br. Domingos Barreto	Centrum Misyjne – Sektor Misji Ludowych
5	Br. kl. Alessandro Moreira	Centrum Misyjne – Sektor Misji Ludowych

2. Wspólnota św. Alfonsa w Salvadorze (Centrum Misyjne)		
1	O. Tadeusz Pawlik	Przełożony, Centrum Misyjne
2	O. Jarosław Gruźdź	Koordynator Centrum Misyjnego, Ekonom i Koordynator formacji misyjnej
3	O. Józef Grzywacz	Centrum Misyjne, Mariologia, Koordynator Misjonarzy Świeckich
4	O. bp Czesław Stanula	Współpraca formacyjna w Centrum Misyjnym
5	O. Gildevan P. Rocha	Centrum Misyjne - Sektor Misji Ludowych

3. Wspólnota św. Łazarza w Salvadorze-BA (Parafia Ondina)		
1	O. Krzysztof Przychocki	Przełożony i proboszcz
2	O. Geraldo Camargo	Wikariusz
3	O. Andrzej Skoczeń	Wikariusz
4	Br. kl. Ednei Galvão	Pomoc duszpasterska

4. Wspólnota św. Gerarda (Pituaçu) w Salvadorze-BA (Seminarium – Postulat św. Gerarda)		
1	O. João Batista Alves do Nascimento	Przełożony, Prefekt postulantów i duszpasterz
2	Br. kl. Valdeineir Brito	Student filozofii, Duszpasterz powołaniowy

	Postulanci:	Studenci filozofii
	1. Joilson Ramos	3. rok filozofii
	2. Rodrigo Almeida Oliveira	3. rok filozofii (studia eksternistyczne)
	3. Érico Silva Martins	2. rok filozofii
	4. Lucas Alves Silva	1. rok filozofii
	5. Jailton de Jesus Porto	1. rok filozofii

5. Wspólnota M. B. Wspomożycielki w Arraial d'Ájuda - Porto Seguro

1	O. Zbigniew Małolepszy	Przełożony, Kustosz i Proboszcz
2	O. Tadeusz Mazurkiewicz	Wikariusz
3	O. Neilton da M. Junqueira	Wikariusz
4	Br. Ivanor Borges	Pomoc duszpasterska

6. Wspólnota bł. Kaspra Stanggassingera w Bom Jesus da Lapa (Małe Seminarium)

1	O. Adam Rapała	Przełożony, Ekonom Wiceprovincji, Proboszcz parafii św. Jana Chrzciciela
2	O. Marcos da Silva	Prefekt seminarium i Duszpasterz powołaniowy
	Pięciu aspirantów	Rok wstępny przed Seminarium w Salwadorze

7. Wspólnota bł. Piotra Dondersa w Bom Jesus da Lapa (Parafia Dobrego Jezusa i Parafia św. Jana Chrzciciela)

1	O. Lécio Alexandre	Przełożony i Wikariusz parafii św. Jana Chrzciciela
2	O. Wiesław Groń	Proboszcz parafii Dobrego Jezusa i budowniczy katedry
3	O. Sérgio Queiroz	Wikariusz parafii św. Jana Chrzciciela

8. Wspólnota obsługująca Sanktuarium Dobrego Jezusa w Bom Jesus da Lapa

1	O. Mirosław Juruś	Przełożony, członek ekipy sanktuaryjnej
2	O. Tomás Bulc	Członek ekipy sanktuaryjnej
3	O. Henrique Smolski	Członek wspólnoty
4	O. Francisco Micek	Członek ekipy sanktuaryjnej
5	O. Devaldo Menêz	Kustosz
6	O. Rosivaldo Mota	Administrator
7	O. Vilmar Correia	Dyrektor Radia Bom Jesus, członek ekipy sanktuaryjnej
8	O. Stanisław Wilczek	Wice-kustosz

9	Br. kl. Manuel Novaeis Dias	Praktyka duszpasterska
---	-----------------------------	------------------------

9. W innych wspólnotach redemptorystowskich

1	O. Krzysztof Dworak	Międzyprowincjalna Misja w Portugalii
2	O. Krzysztof Mamala	Studia w Rzymie
3	O. Gilson da Silva	Międzyprowincjalna Misja w Surinamie
4	O. Aloísio dos S. Mota	Prowincja São Paulo (Aparecida-SP)

10. Zezwolenie na pobyt poza Wiceprowincją

1	O. Francisco Tomé	Diecezja Petrópolis-RJ
2	O. Antoni Niemiec	Współpraca z Papieskimi Dzielami Misyjnymi i Konferencją Biskupów (Brazylia)

11. Wspólnota Powołaniowa o. bpa João Muniza w Belo Horizonte-MG (Wyższe Seminarium Prowincji Rio de Janeiro – Teologia)

1	Br. José Augusto dos Santos	Śluby czasowe – 3. rok teologii
2	Br. Sérgio Reis Santos	Śluby czasowe – 3. rok teologii
3	Br. Willian S. de Oliveira	Śluby czasowe – 3. rok teologii
4	Br. Willian Gondim Costa	Śluby czasowe – 3. rok teologii
5	Br. Thiago da Silva	Śluby czasowe – 2. rok teologii
6	Br. Eloy de Jesus Santiago	Śluby czasowe – 1. rok teologii

NOWICJUSZ ELOY DE JESUS SANTIAGO ZŁOŻYŁ ŚLUBY ZAKONNE

Wstęp

Ubogi kościół Matki Bożej Gromnicznej w peryferyjnej dzielnicy Pituaçu w Salwadorze i gromadząca się w nim również uboga wspólnota kościelna, często są świadkami pięknych, podniosłych uroczystości. Wielu hierarchów Kościoła odwiedziło już tę nieznaczną świątynię, która nie jest jeszcze kościołem parafialnym. Miały tam już miejsce święcenia diakonatu i kapłaństwa. Odbывały się również wielkie celebracje z udziałem Przełożonych Generalnych Redemptorystów z Rzymu, Prowincjałów z Polski, wizytatorów, itp.

Każdego roku urządzone są tam również, ku radości wspólnoty kościelnej, celebracje złożenia ślubów zakonnych czasowych i wieczystych. Dzieje się tak dlatego, że w Pituaçu znajduje się nasze Seminarium im. św. Gerarda i seminarzyści, studiujący przez 3 lata filozofię w Instytucie św. Benedykta lub na Uniwersytecie Katolickim, udzielają się w duszpasterstwie w tej 40-tysięcznej dzielnicy. Oprócz centralnego kościoła Matki Bożej Gromnicznej

jest jeszcze kilka innych punktów ewangelizacyjnych z kaplicami lub bez. Stąd też seminarzyści darzeni są wielką przyjaźnią i szacunkiem. Z tego powodu wszelkie uroczystości związane z ich drogą powołaniową są dla ludu wielkim radosnym wydarzeniem.

Uroczystość złożenia ślubów zakonnych

W niedzielę 28 stycznia b.r. redemptoryści i cała wspólnota kościelna uczestniczyli w jeszcze jednej podniosłej uroczystości, a

Śluby zakonne nowicjusza Eloy de Jesus Santiago

mianowicie kończący nowicjat br. Eloy de Jesus Santiago złożył w tym dniu swoje pierwsze śluby zakonne ubóstwa, czystości i posłuszeństwa w Zgromadzeniu Najświętszego Odkupiciela.

Celebracji przewodniczył nasz

Wiceprowincjał o. Roque Silva Alves. Koncelebrowało wielu współbraci redemptorystów. Przybyli też liczni krewni klero i sporo przyjaciół z różnych zgromadzeń zakonnych, którzy studiowali razem z br. Eloy. Były też siostry zakonne i świeccy misjonarze Najświętszego Odkupiciela z Salwadoru.

Kleryk Eloy ukończył 3-letnie studia filozoficzne w Salwadorze, a następnie odbył rok intensywnej formacji zakonnej w międzyprovincialnym Nowicjacie Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Goianii pod kierownictwem wieloletniego magistra o. Fábio Bento. Zarząd Wiceprowincji Bahia, odpowiadając na prośbę nowicjusza Eloy, dopuścił go do złożenia ślubów

czasowych.

Od lutego b.r. br. Eloy studiował będzie teologię w Belo Horizonte, otrzymując dalszą formację zakonną i kapłańską, z nadzieją urzeczywistnienia swojego powołania misjonarza redemptorysty w Wiceprowincji Bahia.

Dziękując Bogu za dar powołania zakonnego współbrata, wyrażamy również wdzięczność jego Rodzinie za wspaiałomyślne oddanie swojego syna i brata na służbę Kościoła, a młodemu redemptoryście życzymy obfitych łask Najświętszego Odkupiciela i Jego Matki Nieustającej Pomocy.

*Wiceprowincjalne
Duszpasterstwo Powołaniowe*

REKOLEKCJE DLA ASPIRANTÓW 2018

W dniach od 17 do 20 lutego b.r. we Wspólnocie Powołaniowej im. bł. Kaspra Stanggassingera w Bom Jesus da Lapa aspiranci, przyjęci w tym roku do seminarium, odbyli swoje rekolekcje. Przeprowadził je Wiceprowincjał o. Roque Silva. Dni skupienia były bezpośrednim przygotowaniem do rozpoczęcia roku formacji dla 5 młodzieńców, którzy stawiają pierwsze kroki w życiu zakonnym. Są nimi:

- Hércules de Santana Matos, ur. 30.09.1999 w Crisópolis-BA,
 - Marcos Daniel Magalhães Brito, ur. 25.08.1999 w Porteirinha-MG,
 - Leonardo Antônio Vitorino da Costa, ur. 25.08.1999 w São João do Paraiso-MG,
 - Marcelo Santos de Oliveira, ur. 09.11.1993 w Maragogipe-BA
 - Roney Santos do Prado, ur. 29.12.1996 w Rio do Pires-BA.
- Jak widzimy trzech z nich

pochodzi z naszego stanu Bahia (BA) i dwóch z sąsiedniego stanu Minas Gerais (MG).

Aspiranci przygotowali się do wstąpienia do seminarium dzięki kontaktowi korespondencyjnemu z naszym Sekretariatem Powołaniowym. Duszpasterz powołaniowy odwiedził ich rodziny i spotkał się z duszpasterzami ich parafii. Kandydaci uczestniczyli w spotkaniach powołaniowych, z których najważniejsze były wstępny staż powołaniowy (w połowie ubiegłego roku) i właściwy - selekcyjny staż powołaniowy (w ostatnich dniach grudnia), kiedy to zdecydowano o ich wstąpieniu do Seminarium.

Podczas dni rekolekcyjnych mówiliśmy o tym, czego spodziewają

Inauguracyjna Msza święta we wspólnocie aspirantów

się i oczekują w formacji seminaryjnej, a także o niepewnościach, lękach,

tęsknocie za rodziną i o innych trudnościach, na które napotkają na drodze powołaniowej.

Wspólnota Powołaniowa bł. Kaspra Stanggassingera

Ponieważ konkretny symbol posiada swoją wymowę, dlatego na początku rekolekcji każdy z nich otrzymał świecę, aby przez cały czas była ona zapalona, co oznaczało czuwanie - troskę o powołanie i bliskość z Jezusem. Był czas na konferencje, refleksje, osobistą modlitwę, ale też na dzielenie się swoimi przemyśleniami. Centralnym aktem wspólnotowym były celebracje w kaplicy seminaryjnej.

Każdy z uczestników otrzymał kartkę papieru, aby zastanowił się i przemyślał następujące słowa: Ja żyję...; Ja jestem...; Ja chcę być... Mój rozwój osobisty...; Moje braki i

zalety...; Moje powołanie..., Moje pójście za Jezusem...; Mój program redemptorystowskiej formacji przez modlitwę, studium i pracę

da Silva Santos (który równocześnie jest duszpasterzem powołaniowym Wiceprovincji). Pomaga mu o. Adam Rapala (przełożony wspólnoty).

Dom seminaryjny wspólnoty aspirantów

na tym pierwszym etapie życia seminaryjnego.

Wszyscy aspiranci ukończyli już szkołę średnią. Ponieważ tutejsze szkolnictwo jest na niskim poziomie, dlatego w ciągu wstępnego roku formacji będą mieć lekcje z najważniejszych przedmiotów, przygotowując się w ten sposób do złożenia egzaminu wstępnego na studia uniwersyteckie w Salwadorze.

Ich wychowawcą jest o. Marcos

Dnia 20 lutego, przed południem, odbyła się uroczysta inauguracja nowego roku formacyjnego w tej Wspólnocie Powołaniowej. Mszy świętej przewodniczył o. Roque Silva – Wiceprovincjał, a koncelebrowali miejscowi wychowawcy i kilku ojców z Sanktuarium i Parafii. Uczestniczyły również siostry zakonne ze wszystkich trzech Zgromadzeń w Bom Jesus da

Lapa, a mianowicie Szarytki św. Wincentego a Paulo, Franciszkanek Trójcy Świętej i Zwiastunki Miłości Bożej.

Niech Dobry Jezus nam błogosławi, abyśmy zawsze byli radośni nadzieją i aby młodzieńcy rozpoczynający formację utwierdzili się i wytrwali w powołaniu.

*o. Roque Silva Alves CSsR
Wiceprovincjał*

KURS PRZYGOTOWAWCZY DO ŚLUBÓW WIECZYSTYCH

W dniach o 6 stycznia do 18 lutego 2018 roku w Cineguilla - Peru odbywa się kurs przygotowawczy dla kleryków redemptorystów, którzy niebawem złożą wieczyste śluby zakonne. Kurs zorganizowany został przez Redemptorystowską Konferencję Ameryki Łacińskiej i Karaibów dla kleryków z jednostek Zgromadzenia naszego kontynentu.

W kursie tym uczestniczy 13 kleryków mających śluby czasowe z różnych Prowincji i Wiceprowincji, a mianowicie jeden z Wiceprowincji argentyńskiej Resistencia, trzech z naszej Wiceprowincji Bahia, dwóch z Wiceprowincji Fortaleza, jeden z Wiceprowincji Manaus, jeden z Prowincji Goiás, jeden z Prowincji Bogota (Kolumbia) i pozostali z Ameryki Centralnej.

Nasi trzej klerycy to br. Alessandro Ferreira (z Paratinga-BA), br. Ednei Galvão (z Elísio Medrado-BA) i br. Valdeneir Alves (z Bom Jesus da Lapa-BA). Po ukończeniu kursu złożą oni śluby wieczyste dnia 11 marca 2018 roku, w czasie Eucharystii o godzinie 8:00, w kościele Matki

Bożej Gromniczej w Pituaçu (Salwador).

o. Roque Silva Alves CSsR
Wiceprowincjał

W liście ojca koordynatora Kursu skierowanego do ojców (Wice)Prowincjałów podpisanym przez uczestników Kursu

czytamy:

Czcigodni Ojcowie (Wice) Prowincjałowie!

Przyjmijcie nasze najserdeczniejsze pozdrowienia w Chrystusie Odkupicielu i Matce Bożej Nieustającej Pomocy, którzy Wam towarzyszą i błogosławią w niełatwej posłudze animowania i prowadzenia naszych kochanych Prowincji i Wiceprowincji. Na pierwszym miejscu pragniemy powiadomić w tym liście, że dojechaliliśmy szczęśliwie do Cineguilla, Peru. Czujemy się szczęśliwi i zaangażowani, dziękując Bogu za piękne doświadczenie niezwyklej dni Drugiego Nowicjatu.

Po wtóre, serdecznie Wam dziękujemy za zaufanie, jakim nas darzycie, umożliwiając nam

uczestnictwo i przeżywanie błogosławionego czasu przygotowania do podjęcia naszej definitywnej decyzji na drodze redemptorystowskiego powołania, składając Śluby Wieczyste i Przysięgę Wyttrałości.

Nasi uczestnicy kursu w Peru - klerycy:
Valdeneir Brito, Ednei Galvão i
Alessandro Moreira

Wieloletnia formacja seminaryjna pozwoliła nam na nabranie pewności, że Chrystus nas powołuje i daje nam siłę duchową do podjęcia ostatecznej decyzji, która na zawsze orientować będzie nasze życie i ewangelizacyjną posługę bliźnim. Przygarnia nas Bóg, nasz Ojciec i darzy nas swoim miłosiernym błogosławieństwem.

Dziękujemy jeszcze raz za tę

niezwykłą sposobność przeżywania tych kilku tygodni w braterskiej wspólnocie, tak zróżnicowanej narodowościowo, ale tak bardzo zjednoczonej w wielkim ideale charyzmatu św. Alfonsa. Wszyscy, ożywieni miłością Jezusa naszego Odkupiciela i Maryi, Matki Nieustającej Pomocy, oddamy nasze życie Bogu i Jego ludowi biednemu i opuszczonemu.

Kończąc, raz jeszcze serdecznie pozdrawiamy ojców (Wice)Prowincjałów, szczęśliwi, że możemy kroczyć tą niezwykłą drogą całkowitego oddania się Bogu z miłości do naszego Zgromadzenia.

Z wyrazami szacunku

*Ednei Galvão, Valdeneir Alves,
Alessandro Ferreira,
Nelson Pérez, Edgar Luis
Torres, Alejandro Araya,
Jeffesson Nunes, Carlo Arguelho,
Jean Carlos da Silva,
Roberto Betanco, Vladmir Meister,
Oscar Orozco,
Natanael Melo, Pe. Henry Soto.*

Ceneguilla, 15 stycznia 2018 r.

WYŻSZE SEMINARIUM W BELO HORIZONTE-MG

Dnia 3 lutego w godzinach popołudniowych celebrowaliśmy uroczyste, w radosnym klimacie i zbrataniu, inaugurację Roku Akademickiego 2018 we Wspólnocie Powołaniowej im. o. bpa João Muniza CSsR w Belo Horizonte.

W seminarium tym prowadzonym przez Prowincję Rio de Janeiro, otwartym dla kleryków z różnych jednostek Zgromadzenia, studiować będzie w tym roku 18 współpracowników po ślubach czasowych, a mianowicie z miejscowej Prowincji Rio de Janeiro oraz z trzech Wiceprowincji: Bahia, Fortaleza i Manaus.

Mszy świętej inauguracyjnej przewodniczył Wiceprowincjał z Bahii o. Roque Silva Alves, a koncelebrowali następujący kapłani: o. Américo Oliveira - Prowincjał Rio de Janeiro, o. Ronaldo Oliveira de Mendonça - Wiceprowincjał Manaus, o. Paulo Sérgio Carrara - rektor domu i prefekt Seminarium, o. Ronaldo Oliveira - rektor wspólnoty São José w Belo Horizonte, oraz ks. Eduardo Rodrigues da Silva, kapłan diecezjalny z Pouço Alegre-MG, który mieszka

w domu seminaryjnym, odbywając wyższe studia uniwersyteckie i ks. Adalberto Cerqueira, proboszcz z sąsiedniej parafii, gdzie klerycy redemptoryści pomagają w pracy duszpasterskiej.

O. Roque Silva z klerykami z Bahii w Belo Horizonte

O. Prowincjał Américo Oliveira podkreślił, że miejscowa Prowincja świadoma jest wielkiej odpowiedzialności za formację seminaryjną i czyni wysiłki, żeby ta formacja była na wysokim poziomie, aktualizowana według wskazań Kościoła i Zgromadzenia.

O. Ronaldo z Manaus, którego klerycy w tym roku rozpoczynają formację w tym Seminarium, podziękował za życzliwe przyjęcie młodych współpracowników z Amazonii zapewniając, że współpracownicy z jego Wiceprowincji aprobują z satysfakcją

ten projekt, z nadzieją, że będzie on bardzo owocny dla tamtejszej jednostki Zgromadzenia.

O. Roque Silva z Bahii wyraził zadowolenie, że proces restrukturyzacji Zgromadzenia urzeczywistnia się w naszej, już 10-letniej łączności z Prowincją Rio de Janeiro. W tych 10 latach już 17 kleryków z Bahii odbyło proces formacyjny we Wspólnocie Powołaniowej im. o. bpa João Muniza w Belo Horizonte: pięciu otrzymało już święcenia kapłańskie, trzech obrało inną drogę życiową, trzech odbywa praktykę duszpasterską i sześciu rozpoczyna nowy rok akademicki w tej wspólnotce.

Wspólnota seminaryjna w Belo Horizonte w tym roku ukonstytuowana jest następująco:

- o. Paulo Sergio Carrara, rektor domu i prefekt kleryków,

- ks. Eduardo Rodrigues da Silva (student - współpracownik),

- 3 kleryków z miejscowej Prowincji Rio de Janeiro,

- 6 kleryków z Wiceprowincji Bahía,

- 7 kleryków z Wiceprowincji Fortaleza,

- 2 kleryków z Wiceprowincji Manaus.

Przy okazji inauguracji Roku Akademickiego klerycy odnowili śluby czasowe. Modliliśmy się wiele w intencji naszych dzieł misyjnych, duszpasterskich i formacyjnych. Niech Matka Boża Nieustającej Pomocy otoczy nas opieką w realizowaniu naszego misyjnego powołania na żniwie naszego Pana i Odkupiciela Jezusa Chrystusa.

*o. Roque Silva Alves CSsR
Wiceprowincjal*

REDEMPTORYSTOWSKI KONGRES MISYJNY

„Życie w Kościele wychodzącym na spotkanie potrzebujących, wymaga wyzbycia się przestarzałych nawyków”.

Homilię na ten temat wygłosił konsultor generalny Zgromadzenia Redemptorystów z Rzymu, o. Rogério Gomes, w czasie Eucharystii inauguracyjnej Misyjny Kongres

Redemptorystów Ameryki Łacińskiej, który miał miejsce w Aparecida (Prowincja São Paulo). Wzięli w nim udział liczni reprezentanci jednostek Zgromadzenia z Brazylii i z innych krajów naszego kontynentu, a mianowicie z Paragwaju, Argentyny, Boliwii, Kostaryki, Peru i Kolumbii.

Zasadniczym celem Kongresu

było studium i debata odnośnie ustaleń XXV Kapituły Generalnej Zgromadzenia, która miała miejsce w Tajlandii w 2016 roku. A wszystko to w świetle usilnego apelu Ojca Świętego Franciszka, który chce widzieć Kościół wychodzący na spotkanie ludzi, zwłaszcza ubogich i opuszczonych.

Konsultor Generalny w dobitnych słowach przedstawił misjonarzom redemptorystom,

Uczestnicy Kongresu Misyjnego w Aparecida

uczestnikom Kongresu, zasadniczy cel, jaki przyświeca organizatorom tego tak szczególnego spotkania. Przeprowadził też refleksję odnośnie całej naszej ewangelizacyjnej działalności, stosownie do aktualnej orientacji Kościoła.

Zarząd Generalny Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela, wyraża uznanie brazylijskim redemptorystom za zorganizowanie Kongresu i za zaproszenie skierowane do współpraci

z całej Konferencji Ameryki Łacińskiej i Karaibów. W tym wspólnym wysiłku Kościoła, by wychodzić na spotkanie biednych i potrzebujących, jawi się bardzo aktualny program naszego Zgromadzenia, które dokonuje gruntownej restrukturyzacji, mającej na celu ożywienie i pogłębienia naszego życia apostołskiego.

Kongres ten przyczynia się do pogłębienia naszej ciągłej formacji, ale również ukierunkowuje nas do otwarcia na odnowiony sposób naszej działalności misyjnej; na metodologię i praktykę realizowania naszego misyjnego charyzmatu. Mamy zatem poszerzyć pole naszego ewangelicznego oddziaływania, wyzwolić nowe siły, niosąc ludowi żyjącemu „w zranionym świecie naszych czasów”, słowo Boże, które przyczyni się do jego duchowej i społecznej transformacji.

Spotykamy się nieraz ze „zranionym światem”, który odrzuca słowo Boże, który ze swoimi schizofrenicznymi tradycjami nie przyjmuje światła Ewangelii. A może to mieć również miejsce we wspólnotach chrześcijańskich. Dlatego też prowadząc dzieło misyjne w Kościele wychodzącym do ludu, trzeba się liczyć z tym, że nasze wysiłki, podyktowane duszpasterską miłością, spotkają się z niezrozumieniem, a

nawet wrogością. Dlatego wyjście do ludu zakłada rozpoczynanie wszystkiego od nowa, a to wymaga wielkiej cierpliwości, starając się dojść do pojedynczych osób, aby je ukierunkować do nawrócenia oraz do grup, które wyzbywając się swoich przestarzałych tradycji i nawyków, przyjmą orędzie ewangeliczne.

Odnosząc się do ponawianego często apelu Ojca Świętego Franciszka, konsultor generalny o. Rogério wskazał na sposoby działania, dzięki którym nasza redemptorystowska misja mogłaby nabrać nowej żywotności w głoszeniu orędzia Chrystusa.

Działalność według dawnych tradycji i nawyków już nie jest skuteczna w świecie dzisiejszym. Dlatego konieczna jest zmiana mentalności, nawrócenie serca, czytanie znaków czasów, które to niosą wiele wyzwań i wymagają wysiłku, aby je dobrze zrozumieć. Stąd konieczna jest odnowa naszego teologicznego słownictwa, stosowanie nowych metod misyjnych, zaangażowanie świeckich w nasze dzieło misyjne, otworzenie się na ubogającą międzygromadzeniową działalność misyjną. Koniecznym jest wypracowanie odnowionego podejścia do ludu, dzięki któremu słowo Boże trafić będzie do serc

nowoczesnych kobiet i mężczyzn. Ignorowanie tej nowej rzeczywistości oznacza stawanie się głuchym na tchnienie Ducha Świętego, który odnawia i ożywia swój Kościół na przestrzeni wieków.

We Mszy świętej inaugurującej Kurs Misyjny, odprawianej w Bazylice Matki Bożej Aparecida, uczestniczyli: przewodniczący Unii Redemptorystów Brazylijskich (URB) o. Edésio Borges, przełożony Prowincji São Paulo o. Inácio Medeiros i wielu innych misjonarzy. O. Rogério został wydelegowany przez ojca Generała Michaela Brehla, który nie mógł uczestniczyć w Kursie, gdyż wizytował redemptorystowską Prowincję w Wietnamie.

Redemptorystowski Kurs Misyjny odbył się w dniach od 28 stycznia do 2 lutego 2018 roku w Domu Spotkań im. Świętego Alfonsa (dawne Seminarium). Program Kongresu był bardzo bogaty, ze studium misjologii, eklezjologii i redemptorystowskiej tożsamości. Miało również miejsce dzielenie się doświadczeniami misyjnymi z różnych krajów, gdzie głoszone jest Obfite Odkupienie przez duchowych synów św. Alfonsa.

*Za: A12 - Strona Prowincji São Paulo
(Wolne tłumaczenie Redakcji)*

LIST OTWARTY DO REDEMPTORYSTÓW

W dniach od 28 stycznia do 2 lutego 2018 roku w Aparecida-SP odbył się Redemptorystowski Kurs Misyjny, którego temat był następujący: „Redemptorystowskie Misje Święte - Tożsamość redemptorysty w Kościele wychodzącym do ludu opuszczonego”.

Uczestniczyli w nim: o. Rogério Gomes (konsultor generalny), przełożeni brazylijskich (Wice) Prowincji i współpracownicy ze wszystkich jednostek Zgromadzenia w Brazylii oraz z niektórych jednostek z Ameryki Łacińskiej. Brali też udział świeccy misjonarze i misjonarki Najświętszego Odkupiciela zaangażowani w redemptorystowskie dzieło misyjne.

Wiemy, że jesteśmy powołani, aby „kontynuować przykład naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa, głosząc słowo Boże ubogim” (por. Konstytucja 1) i przekonani jesteśmy, że ta kontynuacja misji Odkupiciela będzie autentyczna tylko wtedy, jeżeli nasze misyjne Zgromadzenie, wykonujące różne rodzaje duszpasterstwa, da pierwszeństwo Redemptorystowskiemu Misjom Ludowym, naśladowując bezustannie wędrującego Jezusa Chrystusa, niosącego ubogim Dobrą Nowinę (por. Łk 4,18), aby ich wyprowadzić z bezdennej przepaści, w którą zostali wtrąceni (por. Ps 130).

Wdzięczni Bogu, za powołanie, które skierował do nas, aby Mu

służyć w Kościele i w Zgromadzeniu, budując Jego Królestwo pokoju, sprawiedliwości i miłości, jeszcze raz wyrażamy przekonanie, że Redemptorystowskie Misje Święte w swojej metodologii ewangelizacyjnej, zawsze były w historii Kościoła potrzebne i doceniane. Ale w szczególny sposób są cenne w naszych czasach, gdyż odpowiadają one w pełni na apel Ojca Świętego Franciszka. Są one wyjściem na spotkanie ludu opuszczonego w zagubionych wioskach, w małych i wielkich miastach, zwłaszcza w peryferyjnych dzielnicach podmiejskich, gdzie nie dociera zwyczajne, parafialne duszpasterstwo.

Redemptoryści, jako świadkowie Ewangelii Łaski Bożej (por. Dz 20, 24) głoszą przede wszystkim najszczytniejsze powołanie człowieka i rodzaju ludzkiego. Wiedzą bowiem, że wszyscy ludzie są co prawda grzesznikami, ale równocześnie są przekonani, że ci sami ludzie zostali w głębi swej istoty wybrani, zbawieni i zjednoczeni w Chrystusie (por. Rz 8, 29). Niech więc starają się pilnie wychodzić na spotkanie Pana tam, gdzie On już przebywa i działa na swój tajemniczy sposób!” (Konstytucja 7).

Dlatego zdajemy sobie sprawę z konieczności ciągłego aktualizowania się, aby głosić Ewangelią w sposób

nowy, dostępny człowiekowi naszych czasów. Jawi się też konieczność angażowania świeckich odpowiednio przygotowanych do Misji, naszych kleryków i wszystkich innych członków Zgromadzenia, aby wielki ideał naszego założyciela św. Alfonsa zawsze był żywy w nowych pokoleniach redemptorystów. Konieczne jest również zapewnienie środków materialnych i finansowych, aby nasza praca misyjna była jak najbardziej skuteczna.

Jednostki Zgromadzenia (Prowincje i Wiceprowincje) powinny zadbać, żeby jak największa liczba współbraci, wolnych od innych obowiązków, zaangażowała się całkowicie w głoszenie misji ludowych. Pozostali współbracia pełniący inne funkcje duszpasterskie, administracyjne czy formacyjne, w miarę możliwości powinni angażować się w pracę misyjną.

Świadomi konieczności aktualizowania się i dostosowywania do różnych uwarunkowań i sytuacji, w jakich żyje nasze społeczeństwo, redemptoryści zobowiązują się do ciągłego poszukiwania nowych

sposobów dojścia do ludu Bożego z orędziem Chrystusa. A czynimy to zawsze w łączności i w myśl wskazań Kościoła i w stałym kontakcie z innymi zgromadzeniami i grupami misyjnymi, pomagając im i ubogacając się wzajemnie swoimi doświadczeniami.

Chodzi przede wszystkim o to, żeby we wszystkich naszych jednostkach wytworzyć „kulturę misyjną”, która objawia się w wielkim zapale i oddaniu dziełu misji ludowych.

Niech wielki misjonarz św. Alfons i nasza Matka Nieustającej Pomocy wstawiają się do Najświętszego Odkupiciela Jezusa Chrystusa, aby pod natchnieniem Ducha Świętego umacniał się coraz bardziej zapał misyjny w naszym Zgromadzeniu, abyśmy mogli w pełni odpowiedzieć na nasze powołanie, którym jest Misja!

U c z e s t n i c y
Redemptorystowskiego Kongresu
Misyjnego – 2018

Za: A12 - Strona Prowincji São Paulo

*(Wolne tłumaczenie Redakcji)
Aparecida, 2 lutego 2018*

REDEMPTORYŚCI Z BAHII NA KONGRESIE MISYJNYM

Redemptorystowski Kurs Misyjny został zorganizowany przez Komisję do spraw Misji Świętych Unii Redemptorystów w Brazylii

(URB). Kurs odbył się w dniach od 28 stycznia do 2 lutego w dawnym Seminarium św. Alfonsa w Aparecida. Centralny temat Kursu był

następujący: „Redemptorystowskie Misje Święte - Tożsamość redemptorysty w Kościele wychodzącym do ludu opuszczonego.”

Wiele różnych tematów złożyło się na studium i debatę w dniach naszego spotkania, a mianowicie eklezjologia, misjologia oraz redemptorystowska tożsamość. Studium w czasie Kongresu prowadzone było przez prelegentów – specjalistów. Tematy były następujące:

- Kościół wychodzący na spotkanie potrzebujących i sposoby życia w Kościele, które proponujemy ludowi Bożemu poprzez nasze Misje święte (Prof. João Décio Passos);

- Odnowiony sposób głoszenia Misji świętej (o. Estêvão Raschietti);

- Misja święta w środowisku wielkomijskim (o. José Alberto Vanzella);

- Redemptorystowska tożsamość (o. Ulysses da Silva);

- Aktualne kierunki rozwojowe Zgromadzenia (o. Joaquim Parron);

- Aktualność Redemptorystowskich Misji świętych ludowych w Ameryce Łacińskiej (o. Hector Javier – z Argentyny).

Dysponowaliśmy również czasem, by dzielić się doświadczeniami misyjnymi jednostek Zgromadzenia w różnych krajach. Pod koniec kongresu miała miejsce wspólna ewaluacja odbytego spotkania,

odnośnie jego tematyki i organizacji. Zebrano również sugestie odnośnie tematu i miejsca przyszłego Kongresu Misyjnego.

W Kongresie uczestniczyli redemptoryści z wszystkich jednostek Zgromadzenia z Brazylii, ale też brali w nim udział współbracia z innych krajów, a mianowicie z Paragwaju, Argentyny, Boliwii, Peru, Ekwadoru oraz z Salwadoru. Razem było nas około 110 uczestników, wśród których byli również świeccy Misjonarze Najświętszego Odkupiciela oraz kilka siostr zakonnych, które żyjąc według duchowości naszego Zgromadzenia, współpracują z redemptorystami w organizowaniu i głoszeniu Misji świętych.

Wiceprowincję Bahia reprezentowało 9 współbraci, z Wiceprowincjałem o. Roque Silvą na czele.

O. Rogério Gomes CSsR, Konsultor Generalny Zgromadzenia, przewodniczył Eucharystii na rozpoczęcie Kongresu w sanktuarium Matki Bożej Aparecida. Natomiast na jego zakończenie Eucharystii przewodniczył miejscowy ks. arcybiskup Orlando Brandes. Celebracja ta miała miejsce w kaplicy św. Alfonsa.

*o. Roque Silva Alves CSsR
Wiceprowincjał*

25-LECIE ŚWIECKICH MISJONARZY NAJŚWIĘTSZEGO ODKUPICIELA

Wprawdzie datą oficjalnego ustanowienia Świeckich Misjonarzy Najświętszego Odkupiciela jest 1995 rok, kiedy to uroczystie podjęli się oni zobowiązań misyjnych w Wiceprowincji Bahía, ale praktycznie już od początku 1993 roku byli oni obecni wśród nas, uczestnicząc w kursach przygotowawczych, angażując się w pomoc duszpasterską i misyjną. Dlatego zamierzamy podzielić się z naszymi czytelnikami wspomnieniami o początkach tego tak ważnego działu apostołskiego naszej Wiceprowincji.

Zaangażowanie świeckich w nasze prace duszpasterskie i misyjne miało miejsce kilka lat wcześniej. Wychowawcy naszych kleryków z obydwóch domów seminaryjnych w Salwadorze, przede wszystkim ojcowie Pawlik i Piątek, obsługując dzielnice peryferyjne parafii Ondina, małą parafię Tororó, potem dzielnicę nędzy Malvinas i Pituaçu, od początku poszukiwali pomocników świeckich, urządzali dla nich spotkania formacyjne, aby następnie oni w swoim środowisku organizowali katechezę, urządzali nabożeństwa słowa Bożego (bez kapłana), prowadzili modlitwy Kampanii

Braterstwa w Wielkim Poście, miesiąc Maryi w maju, miesiąc biblijny we wrześniu, nowennę przed Bożym Narodzeniem, itp. Ponieważ nasi świeccy współpracownicy mieszkali w różnych odległych dzielnicach miasta, dlatego ich szkolenie nie było łatwe. Pomimo tego dwa razy w miesiącu spotykali się w domu seminaryjnym, gdzie ojcowie i klerycy prowadzili ich formację religijną, biblijną i katechetyczną.

Gdy Zgromadzenie Redemptorystów zaczęło oficjalnie przygotowywać Świeckich Misjonarzy Najświętszego Odkupiciela, współbracia z Bahii mieli już pewne doświadczenie.

Bardzo ważnym sposobem poszukiwania i werbowania kandydatów na świeckich misjonarzy były głoszone przez nas Misje święte w Salwadorze, Feira de Santana i Senhor do Bonfim, gdzie powstały grupy świeckich entuzjastów do dzieła misyjnego w duchu naszego Zgromadzenia.

Zamieszczamy poniżej artykuły z Biuletynu Noticiário z lat 1993-94, kiedy to formowali się pierwsi Misjonarze Najświętszego Odkupiciela w Bahii.

PIERWSZE SPOTKANIE KANDYDATÓW NA ŚWIECKICH MISJONARZY REDEMPTORYSTÓW

Noticiário nr 43 (Styczeń-Kwiecień 1993), str. 38

„Czemu tu stoicie cały dzień beczynnie?... Bo nas nikt nie najął” (Mt 20,6).

„Żniwo wprawdzie wielkie, ale robotników mało” (Łk 10,2).

Ta troska Pana Żniwa jest bardzo aktualna, zwłaszcza, gdy sekty protestanckie zalewają Brazylię. Zarząd Generalny Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela podczas XXI Kapituły, która odbyła się w Brazylii w 1991 roku, w jedności z całym Kościołem, zaprasza i zachęca swoich członków do „popierania wysiłków w kierunku współpracy między laikatem (ludźmi świeckimi) a Redemptorystami” (Dokument Końcowy XXI, 59).

Wiceprovincia Bahia, mając na uwadze naglące potrzeby ewangelizacyjne i powyższe wskazania Zarządu Zgromadzenia, poprzez swój Sekretariat Formacji uczyniła już pewne kroki, zapraszając i przybliżając świeckim osobom sposób naszego życia i pracę ewangelizacyjną - misjonarską, by ich przygotować i w przyszłości zaangażować w nasze prace misyjne.

Pierwsze tego rodzaju spotkanie Świeckich Misjonarzy Redemptorystów odbyło się 27 marca

1993 roku w Domu Seminaryjnym św. Alfonsa w Salvadorze. Dla 11 uczestników przedstawione zostały następujące tematy:

1. Dlaczego chcemy stworzyć grupę Misjonarzy Świeckich? (O. Pawlik),

2. Jakie jest miejsce świeckich w Kościele? (O. Grzywacz),

3. Kim są, jak żyją i pracują Redemptoryści? (O. Antoni Niemiec).

Drugie spotkanie odbędzie się dnia 18 kwietnia i zostaną zaprezentowane referaty:

1. Konieczność ewangelizowania,

2. Niektóre aspekty duchowości redemptorystów

Dla 30 świeckich zaproszonych na II Spotkanie powtarzamy zaproszenie Pana Winnicy: „Przyjdźcie i wy pracować w mojej winnicy...” (Mt 20,7).

Prosimy wszystkich współbraci o zrozumienie i poparcie tej inicjatywy powziętej w celu ożywienia „Nowej Ewangelizacji”, o którą proszą biskupi brazylijscy i sam Ojciec Święty.

Niech Chrystus Odkupiciel błogosławi nam wszystkim, a Matka Boża Nieustającej Pomocy zawsze nas wspiera!

o. Józef Grzywacz CSSR

MOJE DOŚWIADCZENIE „ŚWIECKIEGO” W DUSZPASTERSTWIE REDEMPTORYSTÓW

Noticiário nr 43 (Styczeń-Kwiecień 1993), str. 40

Misjonarze redemptoryści, w szczególności zaś sposób seminarzyści, oprócz parafii objętych oficjalnie przez Wiceprowincję, pracują na faveli (dzielnicy nędzy) zwanej Malvinas. Kilku świeckich - od kilku lat - angażowało się w tę pracę. Jeden z nich tak opisuje swoje doświadczenia ze współpracy z redemptorystami:

Od 1988 roku rozpoczęliśmy pracę katechetyczną na faveli Malvinas, gdzie redemptoryści z seminarium w dzielnicy Barris prowadzą pionierskie dzieło ewangelizacyjne.

Wysiadając z autobusu, po przejechaniu 25 km, idę w kierunku „ziemi obiecanej”, aby poznać wspólnotę Matki Bożej Nieustającej Pomocy, na wzgórzu zwanym „Area Verde” (co znaczy zielony obszar). Ziemia ta „nie płynie ani mlekiem ani miodem”, ale ma kolor zielony - symbolizujący NADZIEJĘ, cnotę zapomnianą przez wielu ludzi. Nadzieja ta maluje się jednak w roześmianych oczach wielu chrześcijan, gromadzących się radośnie na Mszy świętej w Domu Ojca, to znaczy w kaplicy Matki

Bożej Nieustającej Pomocy.

My świeccy, razem z seminarzystami i ludźmi dobrej woli, obsiewamy łany, które w przyszłości dojrzeją do żniw.

Dzisiaj, po kilku latach pracy duszpasterskiej, Area Verde nie tylko rozrasta się jako dzielnica, ale przede wszystkim jako wspólnota kościelna. Posiadamy już ekipę liturgiczną, kręgi biblijne, katechezę dla dzieci, przygotowanie do pierwszej Komunii świętej dla starszych dzieci, kurs przygotowawczy do chrztu, odwiedzamy rodziny, mamy aktywną grupę młodzieżową...

I mimo, iż „nie jestem godny rozwiązać rzemyków u sandała mojego Pana” (por. J 1,27), pracuję w duchu Zgromadzenia Redemptorystów, starając się wypełnić moje posłannictwo, przygotowując drogę na przyjście Pana.

Niech Chrystus błogosławi nam wszystkim i nas strzeże! Niech tak się stanie! Amen.

*Joel Oliveira do Nascimento (33 lata)
Świecki Misjonarz Redemptorysta*

UCZESTNICTWO MISJONARZY ŚWIECKICH W NASZYM ŻYCIU, APOSTOLSTWIE I DUCHOWOŚCI

Noticiário nr 44 (Maj-Sierpień 1993), str. 34

Spotkanie misjonarzy świeckich w Salwadorze

Starając się wcielić w życie wskazania XXI Kapituły Generalnej naszego Zgromadzenia, która zaleca, aby ludziom świeckim, którzy chcą współpracować z redemptorystami w realizacji ich misji, umożliwić odpowiednie przygotowanie do tego. Sekretariat Formacji naszej Wiceprowincji Bahia kontynuuje wysiłki zmierzające do osiągnięcia tego celu. Poprzez spotkania Misjonarzy Świeckich, organizowane

Alfonsa i pragną lepiej ją poznać i nią żyć.

W czasie piątego już spotkania, które miało miejsce w naszym Seminarium, dnia 22 sierpnia br. mówiliśmy na temat Kościoła. Poruszone były następujące kwestie:

- Definicja Kościoła; cechy charakterystyczne pierwotnych gmin chrześcijańskich; modele Kościoła na przestrzeni wieków - o. Antoni Niemiec;

- Charakter Misyjny Kościoła Chrystusowego - o. Tadeusz Pawlik;

- Misje redemptorystowskie w aktualnym kontekście kościelnym - o. Krzysztof Mamala.

Uczestniczyło 28 osób.

Celem organizowanych spotkań jest nie tylko teoretyczne pogłębienie różnych problemów naszej wiary i naszej duchowości redemptorystowskiej; chodzi także o umożliwienie ludziom świeckim większego udziału

Modlitewne spotkanie Misjonarzy Świeckich

raz w miesiącu, dążymy do przekazania formacji o charakterze misyjnym grupie ludzi z naszych wspólnot kościelnych i parafii, którzy zafascynowali się duchowością św.

w naszym życiu - misjonarzy redemptorystów oraz o czynne zaangażowanie ich w ten rodzaj działalności apostolskiej, który jest nam tak drogi - misje ludowe.

Dlatego też w czasie realizowanych spotkań modlimy się, dzielimy się spontanicznie usłyszonym Słowem Bożym i przeżyciami własnej wiary, wymieniamy spostrzeżenia na temat aktualnych problemów Kościoła, staramy się tworzyć wspólnotę braterską, która pragnie żyć tym samym ideałem.

Rekolekcje dla misjonarzy świeckich

Warto też wspomnieć o wydarzeniu jedynym w swoim

Rekolekcje dla świeckich w Bonfim (o. Niemiec)

rodzaju w życiu naszej Wiceprovincji: rekolekcje dla misjonarzy świeckich, z udziałem kilku naszych współbraci. Uczestniczyło w nich 20 osób świeckich. Rekolekcje miały miejsce dnia 27 czerwca b.r. w domu jednej z misjonek ze wspólnoty Pituaçu.

Tematem rekolekcji, wygłoszonych przez o. Tadeusza Pawlika, było: „Pójście za Chrystusem - w życiu misjonarza redemptorysty”. Była to okazja do wspólnotowej medytacji tekstów biblijnych, do dzielenia się osobistymi doświadczeniami, do modlitwy indywidualnej. Stworzyliśmy klimat braterstwa; doświadczyliśmy, czym jest wspólnota, która wspólnie się modli, wspólnie pracuje (przygotowanie posiłków, uporządkowanie domu), wspólnie spędza wolny czas (rozmowy, spacer w pobliskim parku).

P o d s u m o w u j ą c pierwsze doświadczenie Sekretariatu Formacji na polu współpracy ze świeckimi można powiedzieć, że staramy się dać konkretną odpowiedź na zaproszenie ostatniej Kapituły Generalnej, gdzie zalecono, aby nasze wspólnoty otwierały się coraz bardziej na współpracę ze świeckimi, aby mogli oni mieć większy udział w naszym życiu, w naszym apostołstwie i w naszej duchowości redemptorystowskiej.

o. Antoni Niemiec CSsR

ŚWIECCY MISJONARZE REDEMPATORYŚCI

Noticiário nr 48 (Październik-Grudzień 1994), str. 42

Jako owoc „dobrego ziarna” zasianego poprzez Misje Ludowe, głoszone przez Redemptorystów, posiadamy dzisiaj grupę Misjonarzy Redemptorystów Świeckich, która wzrasta tak ilościowo jak i jakościowo, angażując się w prace misyjne.

W tym roku zorganizowane zostały cztery spotkania w Seminarium św. Alfonsa w Salvadorze i jedne rekolekcje w Sítio Pombal. Posiadają one wielką wartość i znaczenie nie tylko ze względu na formację, jaką otrzymaliśmy, ale przede wszystkim dlatego, że wiele osób świeckich związało się z ideałem redemptorystów głoszących misje według charyzmatu św. Alfonsa.

Spotkania te odbywały się pod przewodnictwem o. Józefa Grzywacza i podczas nich poruszone zostały następujące zagadnienia:

- Konieczność i metody nowej ewangelizacji (o. K. Dworak),
- Tożsamość redemptorysty. Powołanie do świętości (o. Tadeusz Pawlik),
- Święci Redemptoryści (Świeccy Misjonarze Redemptoryści);

- Pismo Święte w życiu Misjonarza (o. Józef Grzywacz i o. Piotr - redemptorysta irlandzki),
- Trójca Święta (o. Zdzisław Kamiński).

Rekolekcje dla świeckich w Feira de Santana
(o. Grzywacz)

W październiku 9 misjonarzy świeckich uczestniczyło w Misjach Ludowych w mieście Geolândia (180 km od Salvadoru). Koordynatorem grupy misjonarzy świeckich był Joel Nascimento, mający już dobre doświadczenie na polu misji redemptorystowskich.

W misjach tych uczestniczyli ojcowie Antoni Niemiec i Józef Grzywacz, a na zakończenie przybył także o. Tadeusz Pawlik.

Oprócz naszych zwykłych, codziennych zajęć, my, misjonarze świeccy, zapaleni ideałem misji

redemptorystowskich, poświęcamy trochę naszego czasu wielkiej sprawie Misji. Przedyskutowaliśmy projekt dokumentu, jaki otrzymaliśmy z Rzymu: „Ogólne Normy dla Świeckich Misjonarzy Najświętszego Odkupiciela”.

Po dwóch latach naszych formacyjnych spotkań wybrana została przewodnicząca Misjonarzy Świeckich Alexandrina da Silva ze Wspólnoty Pituaçu. Nasza grupa liczy

obecnie 30 świeckich, którzy chcą współpracować z redemptorystami w głoszeniu Misji.

Prawdopodobnie w lutym 1995 roku niektórzy z nas zostaną ustanowieni oficjalnie „Świeckimi Członkami Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela”.

Carlota da Silveira Ferreira
Misjonarka Świecka

ŚWIECCY I REDEMPTORYŚCI

Noticiário nr 50 (Maj–Sierpień 1995), str. 36

Pod matczynym spojrzeniem Matki Bożej w Sanktuarium w Aparecida, w dniach 28, 29 i 30 lipca 1995 roku, odbyło się I Spotkanie Laikatu współpracującego z redemptorystami. Uczestniczyło w nim 30 osób świeckich i 16 misjonarzy redemptorystów. Oprócz o. Stanisława

Wróbla i Kolumbijczyka o. Guillermo, którzy reprezentowali Zarząd Generalny z Rzymu, byli obecni przedstawiciele Prowincji São Paulo, Rio de Janeiro, Porto Alegre,

Campo Grande, Wiceprowincji Recife, Bahia oraz Misji w Sergipe.

Dzielenie się doświadczeniami

Dziękuję Ojcom z Sao Paulo, zaraz od pierwszego dnia wytworzył się serdeczny i rodzinny klimat.

Po przedstawieniu programu i celu spotkania, uczestnicy przedstawili się grupowo i indywidualnie, według prowincji. Większość świeckich udziela się w duszpasterstwie

parafialnym. Tylko w Wiceprowincji Recife i u nas w Bahia laikat uczestniczy aktywnie w Misjach. Podczas tych trzech dni przekonaliśmy się o ważności i aktualności charyzmatu Zgromadzenia, o świadectwie i różnorodności form ewangelicznego posługiwania biednym i opuszczonym.

Wiceprowincja Bahia zaprezentowała się bardzo pozytywnie, przedstawiając schemat formacji laikatu i dzieląc się doświadczeniami w misjach i we współżyciu z redemptorystami. O. Stanisław Wróbel prosił, abyśmy opisali w szczegółach naszą misyjną działalność do specjalnego biuletynu dla świeckich „Together” (Razem).

Teksty i tematy

Bazując na naszej konkretnej rzeczywistości i Dokumencie Końcowym XXI Kapituły Generalnej stwierdziliśmy, że miejsce świeckich w Kościele i w Zgromadzeniu jest jeszcze raczej sprawą teoretyczną. Niektórzy redemptoryści jeszcze nie są przekonani do współpracy z laikatem. W czasie Spotkania pracowaliśmy w grupach nad dwoma tekstami: Współpraca ze świeckimi oparta na partnerstwie i Normy Generalne Świeckich Misjonarzy Najświętszego Odkupiciela.

W głosowaniu został wybrany

(na razie jako propozycja) Zarząd Centralny Świeckich Misjonarzy Najświętszego Odkupiciela w Brazylii. Jako znak zaufania do pracy w naszej Wiceprowincji, jedna z reprezentantek z Bahia, Carlota, otrzymała najwięcej głosów. Z Wiceprowincji Bahia uczestniczyły następujące osoby: Maria Angelica, Carlota Ferreira, Luzia Jorge, Janildes dos Santos i o. Józef Grzywacz. Ostateczny wybór Komisji Mieszanej (świeccy i ojcowie) dokonany będzie w najbliższej przyszłości.

Modlitwa

Dwa razy dziennie gromadziliśmy się w kaplicy seminaryjnej „Santo Afonso” na modlitwie porannej i na wieczornej Eucharystii. W sobotę wieczorem uczestniczyliśmy we Mszy świętej koncelebrowanej w Sanktuarium Matki Bożej. Jestem bardzo zadowolona, że mogłam uczestniczyć w tym spotkaniu, doświadczyłam jak wspaniale było żyć RAZEM. Jeżeli być świeckim oznacza obecność Kościoła w świecie, to jest koniecznym, aby w tym świecie było jak najwięcej momentów pomagających we wzroście KOŚCIOŁA ŻYWEGO w nas samych.

*Carlota Ferreira
Misjonarka Świecka*

ŚWIECCY MISJONARZE NAJŚWIĘTSZEGO ODKUPICIELA W BAHII

Kilka uwag dodatkowych

Nie będą to żadne przechwałki, ale trzeba przyznać, że werbowanie, formacja i zaangażowanie misyjne świeckich naszej Wiceprowincji stało się z biegiem czasu bardzo efektywne i sławne wśród redemptorystów ze wszystkich jednostek Zgromadzenia w Brazylii i nie tylko. Dlatego też świeccy misjonarze z Bahii uczestniczyli w wielu spotkaniach,

pewnym sensie reprezentantem jednostek Zgromadzenia z Ameryki Łacińskiej i brał udział w spotkaniach Sekretariatu w Rzymie.

Szczytowym wydarzeniem w historii Świeckich Misjonarzy w Bahii było uczestnictwo Misjonarza Świeckiego z naszej Wiceprowincji w Kapitułe Generalnej w Rzymie w 2003 roku. Był nim Antonio

Świeckie misjonarki (zakończenie Misji świętych w Itabunie)

kursach i kongresach nie tylko w Brazylii, ale też w innych krajach jak Kolumbia, Chile i inne.

Gdy Zarząd Generalny Zgromadzenia w Rzymie powołał do istnienia Sekretariat do Współpracy ze Świeckimi, wówczas jego członkiem mianowany został o. Józef Grzywacz z naszej Wiceprowincji. Był on w

Marcos Oliveira z Salwadoru, który przedstawił redemptorystom z całego świata sprawozdanie z życia i działalności Świeckich Misjonarzy w Bahii.

Zaangażowanie w dzieło misyjne

Wszystko to jest godne pochwały, ale najważniejszą sprawą było i jest

przede wszystkim wielkie i kompetentne zaangażowanie Misjonarzy Świeckich Najświętszego Odkupiciela w dzieło misyjne redemptorystów w Bahii. Brali oni czynny udział w setkach Misji świętych prowadzonych przez nas na przestrzeni tych 25 lat w Bahii i w sąsiednich stanach brazylijskich.

Na uwagę zasługują Misje święte organizowane, przygotowane i przeprowadzone przez Misjonarzy Świeckich, kiedy to nasi ojcowie pełnili funkcje kapłańskie – sakramentalne, podczas gdy świeccy głosili kazania, nauki stanowe, urządzali spotkania misyjne dla dzieci i młodzieży.

Powstały grupy Świeckich Misjonarzy w różnych miastach w Bahii, a mianowicie:

1. Grupa św. Alfonsa. Zawsze najlicniejszą grupę świeckich stanowili misjonarze z Salwadoru, gdyż tam znajduje się Centrum Misyjne, w którym odbywają się kursy przygotowawcze, a potem formacja stała świeckich.

2. Grupa św. Gerarda. W mieście Feira de Santana, odległym od Salwadoru 120 km. Grupa ta miała

początek w czasie Misji świętej w 1992 roku, kiedy to osoby świeckie zafascynowane pracą misyjną redemptorystów wyraziły gotowość do współpracy misyjnej.

3. Grupa św. Klemensa w odległym od Salwadoru 400

km mieście Senhor do Bonfim powstała również po wspaniałej redemptorystowskiej Misji świętej w 1993 roku. Redemptoryści pracowali tam przez 19 lat. Pomimo, że już od 8 lat tam nie pracują, grupa Świeckich Misjonarzy nadal działa i angażuje się w prace misyjne.

4. Grupa bł. Piotra Dondersa w Bom Jesus da Lapa miała swój okres rozkwitu, ale obecnie przechodzi okres stagnacji. Ojcowie obsługujący dwie parafie i sanktuarium są zbyt zajęci ogromną pracą duszpasterską, żeby zadbać o Świeckich Misjonarzy.

Inni Świeccy Misjonarze rozproszeni są w wielu miastach, gdzie głoszone były Misje święte, jak Jequié, Cruz das Almas i inne.

A zatem niech będzie Bóg uwielbiony za to wspaniałe dzieło ewangelizacyjne prowadzone przez 25 lat!

Redakcja

MISJE ŚWIĘTE W ÁGUIA BRANCA („ORZEŁ BIAŁY”)

Trzecia wielka misja, którą głosiliśmy w 2017 roku odbyła się w parafii i mieście Águia Branca – Orzeł Biały w stanie Espirito Santo (Duch Święty), w diecezji Świętego

Misyjna „procesja światła” na wiosce

Mateusza. Miasto to było założone przez emigrantów polskich, którzy przybyli tutaj w 1929 roku, kiedy to rząd brazylijski zaofiarował ten region przybyszom z Polski. Niestety nie zorganizowano struktur do godziwego zamieszkania czy też do karczowania lasów, wielu zmarło na malarię, a większość udała się do innych regionów, gdzie już mieszkali Polacy. Ci, którzy pozostali, założyli najpierw niewielką wioskę, która później przekształciła się w miasteczko o nazwie – dla uczczenia godła polskiego – Orzeł Biały (Águia

Branca). W późniejszych latach, gdy sytuacja ekonomiczna regionu już się trochę ustabilizowała, zaczęli napływać potomkowie emigrantów włoskich i niemieckich.

Jako że region ten jest górzysty, ale obfitujący w wodę i odpowiedni klimat, dlatego też od samego początku zaczęto uprawiać kawę. Z tego to powodu sytuacja ekonomiczna mieszkańców jest – porównując z innymi terenami Brazylii – stosunkowo dobra. To również ma swoje odniesienie na płaszczyźnie religijnej.

Oprócz troski o wychowanie religijne, potomkowie emigrantów europejskich starają się również o strukturę materialną każdej wspólnoty. Dlatego też każda z 40 wiosek, które należą do parafii, ma piękną kaplicę i centrum wspólnotowe, w którym znajdują się salki katechetyczne, sala na spotkania całej wioski, kuchnia i inne pomieszczenia. Samo miasteczko jest stosunkowo niewielkie. Zamieszkuje je tylko około 7 tysięcy mieszkańców. Większość parafian mieszka na wioskach. W samym mieście, oprócz kościoła parafialnego, są tylko dwie kaplice. Parafię na stałe obsługuje

dwóch księży diecezjalnych. W każdej z wiosek odprawiają Mszę świętą raz w miesiącu, w większych dwa razy.

Misje w parafii Águia Branca były przygotowywane w ciągu całego roku. Oprócz sporządzenia danych osobowych wszystkich rodzin zamieszkujących parafię, w każdej z wiosek i w mieście zostały utworzone „sektory misyjne” (grupy złożone z 30 rodzin). Grupy te 30 dni przed przyjazdem misjonarzy modlą się po domach – każdego dnia w innej rodzinie. Jest to bardzo ważny moment ewangelizacji stanowiący jeden z etapów systemu misji redemptorystowskiej w Brazylii. Za całą tę pracę odpowiedzialni są ludzie świeccy z parafii przygotowani poprzez tzw. Szkoły Formacji Misyjnej. Są trzy spotkania w ciągu weekendów dla katechetów świeckich i innych zaangażowanych w prace duszpasterskie we wspólnotach. Wszyscy ci ludzie są wolontariuszami udzielającymi się w parafii. Praktycznie na nich spoczywa cały ciężar ewangelizacji i pracy katechetycznej w parafii.

Ze względu na ilość wspólnot misja w Águia Branca została podzielona na sześć etapów. W pięciu

pierwszych etapach misjonarze głosili misje w mniejszych wioskach (po 5 dni). W szóstym przez 10 dni byli obecni w mieście i większych wioskach. W całym tym okresie było zaangażowanych 30 misjonarzy: ojców, braci, kleryków i misjonarzy świeckich. Oprócz misjonarzy z naszej Wiceprowincji do pomocy przybyli współbracia z innych jednostek: z Prowincji Rio de Janeiro (5); z Wiceprowincji Recife (1) i z

Misjonarze i misjonarki w parafii Águia Branca

Wiceprowincji Manaus (1). Dzięki wyteżonej pracy misjonarzy i ludzi świeckich z parafii misja wypadła bardzo pomyślnie, mimo pewnych trudności, ale to zawsze się zdarza. Pozostaje nam tylko dziękować za tyle wysiłku włożonego przez misjonarzy i życzyć wszelkiego błogosławieństwa Bożego i opieki Matki Bożej Nieustającej Pomocy w dalszej pracy misyjnej, której zawsze będzie przybywać.

o. Adam Mazur CSsR

ETAPY MISYJNE WE WSPÓLNOTACH

(w nawiasie liczba rodzin)

1 Etap: 12.11 - 16.11.

1. Água Limpa (24) o. Sérgio; postul. Lucas
2. Alto Muniz (30) o. Adilson; postul. Jailton
3. Cachoeira Muniz (45) o. Adam; mis. Mre Fátima
4. Pedra Invejada (34) o. Józef G.; mis. Grácia M.
5. Assentamento 34) o. Ailton
6. Berlim (27) o. Marcos; mision.. Ana Maria
7. São José (21) br. Domingos

2 Etap: 17.11 - 21.11.

1. Aparecida (AC) (32) o. Józef G.; post Jailton
2. Boa Vista (VV) (40) o. Sérgio; mis. Grácia M.
3. Brejão (20) br. Domingos
4. Cedrolândia (50) o. Ailton; post. Lucas
5. Córrego do Café (50) o. Adam; mis. Mre Fátima
6. Córrego das Flores (50) o. Adilson; m. A. Maria
7. Córrego das Pedras (35) o. Marcos

5 Etap: 08.12 - 17.12

1. Matriz (530) – o. Adam M.; br. kl. Tiago Pedro i Mre Celeste
2. Cristo Rei (70) - o. Roque Silva, br. kl. Manuel
3. São Francisco (J.P.II) o. Alfredo, br. kl. Wiliam Sena; s. Almerita
4. Boa Vista (GR) (260) - o. Jaroslaw; br. kl. José Augusto; mision. Nádja
5. Guararema (142) - o. Jonas; br. Domingos;
6. Pedra Torta (120) - o. Adilson; br. kl. Isaias Mendes
7. São Pedro (148) - o. Józef; br. kl. Sérgio Reis;
8. Pinheiro (160) - o. Neilton; br. kl. Wiliam Gondim

3 Etap: 22 - 26.11.

1. Barra da Boa Vista (65) o. Adilson
2. Barra do Sertão (67) o. Fagner
3. Matinelle (45) o. Ailton; post. Jailton
4. Mussucatti (70) o. Marcos
5. São João (78) o. Américo; br. Domingos
6. Rosa do Sarom (55) o. Adam
7. Palá (70) o. Józef G. post. Lucas

4 Etap: 28.11 - 01.12.

1. Córrego do Pião (20) br. Domingos
2. Rochedo (54) o. Paulo; post. Jailton
3. Santa Cruz (40) o. Neilton
4. Santa Luzia (35) o. Józef G.
5. São Sebastião (26) o. Adilson
6. Taguarussu (24) o. Marcos Silva
7. Trinta (51) o. Adam M.; post. Lucas

Na następnej stronie zamieszczamy schenatyczna mapkeparafii z wiejskimi wspólnotami koscielnymi.

MISJE SW. W PARAFII ÁGUA BRANCA

WSPÓLNOTY KOSCIELNE OBJETE MISJA SW

16. Água Limpa	19. Barra da Boa Vista	6. Aparecida
28. Barra do Sertão	36. São João	<u>Matriz</u>
14. Alto Muniz	10. Rosa do Sarom	34. Pedra Torta
21. Martinelle	39. Palá	<u>Cristo Rei</u>
15. Cachoeira Muniz	24. Córrego do Pião	8. São Pedro
35. Mussucatti	23. Rochedo	32. Boa Vista (GR)
4. Pedra Invejada	25. Santa Cruz	27. Pinheiro
13. Assentamento	5. Santa Luzia	2. Guararema
33. Berlim	7. São Sebastião	<u>São Francisco(J.P.II)</u>
17. São José	29. Taguarussu	
12. Aparecida	22. Trinta	
37. Boa Vista	21. Onça	
38. Brejão	32. São Bento	
1. Cedrolândia	31. Vitalino	
9. Córrego do Café	11. Wrublewski	

TCHNIENIE DUCHA ŚWIĘTEGO W PARAFII ÁGUA BRANCA

Jednym z najważniejszych priorytetów apostołskich redemptorystów w Bahii jest głoszenie misji parafialnych, czego nasza

Celebracja misyjna (o. Adam Mazur - koordynator Misji świętej)

Wiceprowincja wiernie przestrzega. Dlatego też niektórzy współpracownicy z naszej Wiceprowincji przeznaczeni są wyłącznie do głoszenia misji ludowych.

Przeżyliśmy z ludem Bożym parafii Agua Branca w stanie Espírito Santo, podczas pięknej Misji świętej, dni wielkiego entuzjazmu religijnego.

Koordynatorem tej Misji świętej był o. Adam Mazur. Misja ta została przeprowadzona według schematu uświęconego redemptorystowską tradycją praktykowaną w Brazylii. Parafia przygotowywała się do Misji świętej przez cały rok. Miało miejsce szkolenie świeckich z

parafii, którzy następnie prowadzili ewangelizację rodzin przez cały miesiąc poprzedzający właściwą Misję świętą. Przygotowanie parafii do Misji dokonane przez misjonarzy nie było łatwe ze względu na odległość ponad 1.000 kilometrów od Salwadoru. Dotarcie do Água Branca wymagało więc wiele czasu oraz związanych z tym wydatków finansowych.

Duża grupa świeckich z parafii przygotowała się do współpracy w przeprowadzeniu misji. We wszystkich wspólnotach kościelnych dokonano spisu danych osobowych wszystkich rodzin.

Procesja z krzyżem misyjnym

Wiejskie wspólnoty kościelne to małe osiedla liczące od 30 do 80 rodzin. Ponieważ są znacznie oddalone jedne od drugich, dlatego potrzeba było wiele czasu i wielu

misjonarzy, aby wszyscy parafianie mogli zostać objęci misją. Założeniem misji redemptorystowskiej jest bowiem umożliwienie wszystkim

Misyjna procesja pokutna na wiosce

wiernym pełne uczestnictwo w Misji świętej.

Dlatego Misja święta w Águia Branca trwała aż 44 dni i zaangażowanych w nią było około 30 misjonarzy i misjonek. Z naszą ekipą misyjną z Bahii współpracowali ojcowie z różnych jednostek Zgromadzenia, nawet z odległego ponad 5 tysięcy kilometrów Manaus (Amazonia), bo dla redemptorysty, gdy chodzi o głoszenie misji, nie stanowi to przeszkody.

W pomoc misjonarzom zaangażowali się też nasi klerycy (teologowie), dwóch postulatów oraz świeckie misjonarki, które od wielu lat czynnie uczestniczą w naszym dziele misyjnym.

Cały ten rejon jest niezwykle uroczy, z ogromnymi granatowymi skałami. Klimat tam jest dobry, ułatwiający pracę na roli z plantacjami kawy i innych upraw tropikalnych. Dlatego nie ma tam ludzi żyjących w nędzy, jak w innych rejonach brazylijskich.

Parafia pod wezwaniem św. Józefa w mieście Águia Branca należy do diecezji São Mateus. Jej duszpasterzami są księża diecezjalni Celso Alves de Novais i Erasmo Marques bardzo zaangażowani w dzieło misyjne prowadzone w ich parafii. Wiedzą, że dobrze przeprowadzona misja redemptorystów jest wielkim wkładem w pracę duszpasterską parafii. Jednym z owoców misji są dziesiątki osób świeckich, które

Nabożeństwo z odnowieniem przyrzeczeń Chrztu świętego

otrzymały odpowiednią formację misyjną i zaangażowały się czynnie w ewangelizację rodzin.

Według założeń naszych misji

osoby te mają nadal animować życie religijne we wspólnotach poprzez organizowanie kręgów biblijnych, katechezę i inne akcje kościelne, jak Kampania Braterstwa w Wielkim Poście, miesiąc maryjny w maju, akcja powołaniowa w sierpniu, miesiąc biblijny we wrześniu, miesiąc misyjny w październiku, nowenna do Dzieciątka Jezus w grudniu. Osoby te są zawsze do dyspozycji duszpasterzy. Mając na uwadze rozległość parafii i ilość wspólnot kościelnych, pomoc

świeckich jest ogromnie potrzebna. Redemptorystowskie Misje święte przygotowują osoby świeckie do czynnego zaangażowania w dzieło ewangelizacyjne.

W stanie Espirito Santo nasi ojcowie przeprowadzili już szereg misji parafialnych, dlatego księża z innych parafii zabiegają, aby i u nich odbyła się redemptorystowska Misja święta. Mówią, że nasze

misje przyspieszają o 10 lat rozwój duszpasterski w parafii.

W czasie nabożeństwa na zakończenie Misji miejscowi świeccy misjonarze otrzymują

Zakończenie Misji świętej w parafii Águia Branca

specjalne błogosławieństwo i zostają „rozesłani” do swoich wspólnot. Aby podtrzymać entuzjazm misyjny, otrzymują oni broszurę z 30 rozważaniami biblijnymi w celu kontynuacji ewangelizacji przez modlitwne spotkania rodzin.

Na podstawie artykułu Wiceprowincjła – o. Roque Silvy CSSR

Redakcja

PIERWSZE BRAZYLIJSKIE SANKTUARIUM MARYJNE

Brazylia posiada wiele sanktuariów maryjnych. Kilka bardzo wielkich odwiedzanych przez miliony pielgrzymów jak Sanktuarium Matki Bożej Aparecida (13 milionów) i sławnych jak Cirio de Belém, z

tradycyjną procesją z udziałem ponad miliona czcicieli Maryi.

Obsługiwane przez redemptorystów od lutego 1999 roku Sanktuarium Matki Bożej Wspomożycielki w Arraial d’Ajuda

nie odznacza się wprawdzie wielkością, ale jest ono pierwszym maryjnym sanktuarium w Brazylii. Usytuowane jest ono w miejscu bardzo uroczym, poszukiwanym przez turystów, w dzielnicy miasta Porto Seguro, ale odgradzonej szeroką rzeką Buranhém i oddalonej od centrum miasta około 5 kilometrów.

RYS HISTORYCZNY SANKTUARIUM

Sanktuarium Matki Bożej Wspomożycielki, powstało jako wyraz szacunku dla kapitana w y p r a w y morskiej Tomé de Souza i dla jezuitów, którzy przybyli razem z nim w 1549 roku. Podróż morska odbyła się trzema o k r ę t a m i , których patronami byli: Conceição (Niepokalane Poczęcie), Salvador (Zbawiciel) i Nossa Senhora d'Ajuda (Matka Boża Wspomożycielka).

One to właśnie dały nazwę trzem miastom i ich pierwszym kościołom.

Dorozwoju miasteczka przyczynił

się tzw. „okres trzciny cukrowej” i od 1720 roku „okres kakao”, gdyż klimat sprzyjał rozwojowi plantacji. Miały też wpływ inne źródła dochodów jak plantacje manioku i rybołówstwo. Najważniejszym jednak źródłem rozwoju miasteczka był ruch pielgrzymkowy tysięcy wiernych, którzy odwiedzali Arraial z pobudek religijnych i inni, którzy przybywali w poszukiwaniu cudownej wody. Według jezuitów, „to cudowne źródło wytrysnęło dzięki wstawiennictwu Matki Bożej”; wiadomość o tym obiegła cały kraj.

W 1722 roku frei Agostinho w „Santuário Mariano” zamieścił następującą notatkę o Arraial d'Ajuda: „Kaplica zbudowana była z drzewa i gałęzi, pokryta liśćmi palmowymi jak

Sanktuarium M. B. Wspomożycielki (Arraial d'Ajuda)

wiele innych budynków w Ameryce. Gdy o. Nóbrega umieścił w ołtarzu figurę Matki Bożej Wspomożycielki,

zaraz zaczęły działać się niezwykle cuda. Tak jest do dnia dzisiejszego”.

Budowę pierwszego kościoła Matki Bożej Wspomożycielki rozpoczęto prawdopodobnie w 1550 roku, gdyż jezuici przybyli tu w grudniu 1549 roku. Według zwyczaju tamtejszych czasów kościółek pokryto liśćmi palmowymi. W niej znajdował się ołtarz ku czci Matki Bożej, której figurę wynoszono w razie potrzeby z kościoła.

Obecny kościół ma wielką wartość architektoniczną i historyczną. Posiada dużą nawę (zasadniczy kościół), boczne korytarze dwupoziomowe, zakrystię i wieżę - dzwonnice, po prawej stronie, która posiada zakończenie piramidalne. Ozdobna fasada w stylu barokowym stanowi okazały fronton kościoła.

Wnętrze kościoła przeszło przez wiele przeobrażeń. Przebudowa ostateczna „nowoczesna, z kamienia i wapna”, została dokonana w roku 1772, z polecenia José Xavier Monteiro, burmistrza Porto Seguro.

Ponieważ kościół wybudowany jest na wzgórzu, koniecznym okazała się budowa murów oporowych, aby zapobiec osuwaniu się ziemi, co mogłoby grozić zawaleniem się kościoła.

Z powodu bliskości Atlantyku i zasolonego wiatru, potrzebne były częste prace konserwacyjne i remonty

kościół, co przyczyniło się do wprowadzenia wielu zmian, do tego stopnia, że trudno powiedzieć, jaki był pierwotny wystrój kościoła

Do historii Sanktuarium opowiadanej przez miejscową ludność należy smutna data - czerwiec 1980 roku, kiedy to dokonano kradzieży drogocennych przedmiotów w kościele Matki Bożej. Ocalała

Przygotowania na placu sanktuarijnym do procesji odpustowej

jednak mała oryginalna figurka Maryi z okrętu Ajuda, jak również kilkuwiekowa, piękna figura Matki Bożej Wspomożycielki i duży Krzyż z wizerunkiem Pana Jezusa.

Ponieważ Arraial d'Ajuda miał swój początek jako misja jezuicka, dlatego przed kościołem jest typowa duża prostokątna przestrzeń bez zabudowań. Ale większa część tej przestrzeni zagospodarowana jest jako plac miejski, dlatego Sanktuarium dysponuje tylko małym placem na nabożeństwa przy ołtarzu polowym, co utrudnia pielgrzymom uczestnictwo.

TRADYCYJNE ŚWIĘTO ODPUSTOWE MATKI BOŻEJ WSPOMOŻYCIELKI – 15 SIERPNI

Centralny odpust Matki Bożej Wspomożycielki, poprzedzony nowenną, obchodzony jest bardzo uroczysto dnia 15 sierpnia, jak już mieliśmy okazję pisać wiele razy na łamach Biuletynu Noticiário. Wraz z przybyciem około 20 tysięcy pielgrzymów z południowej Bahii oraz z sąsiednich stanów Minas Gerais i Espírito Santo, bardzo utrudniony jest ruch uliczny. Również przeprawa promem i łodziami z Porto Seguro do Arraial jest bardzo trudna, wymagająca wiele czasu. Na szerokiej rzece Buranhém nie wybudowano jeszcze mostu.

Mimo wszystko uroczystości odpustowe są wspaniałe. Wiara i pobożność pielgrzymów i miejscowej ludności dodaje uroczystościom specjalnego splendoru.

Redemptoryści rozpoczęli pracę duszpasterską tuż przed obchodami 500-lecia przybycia Europejczyków na ziemię brazylijską i rozpoczęcia dzieła ewangelizacji miejscowych Indian przez przybyłych z Portugalii

misjonarzy: franciszkanów i jezuitów.

Wielu redemptorystów polskich i brazylijskich pracowało w Arraial d'Ajuda z przeświadczeniem, że kontynuują wielkie dzieło ewangelizacji rozpoczęte przed pięciu wiekami.

Aktualnie w Sanktuarium i w parafii pracują: o. Zbigniew Małolepszy (proboszcz i kustosz Sanktuarium), o. Tadeusz Mazurkiewicz (wikariusz), o. Neilton da Mota Junqueira (wikariusz) oraz br. Ivanor Borges.

Wielotysięczna rzesza wiernych na procesji odpustowej ulicami miasta

Praca duszpasterska redemptorystów cieszy się wielkim uznaniem księdza biskupa i kapłanów pracujących w diecezji, ale przede wszystkim ludu Bożego.

Za: Eduardo Gois, w: A12.com
Wersja polska - Redakcja

POLSCY MISJONARZE W BRAZYLII

Rozmowa z ks. dr Zdzisławem Malczewskim T.CH. z Kurytyby

- Jest Ksiądz wybitnym specjalistą zajmującym się od lat sprawami duszpasterstwa polskiego w Brazylii oraz korespondentem sekcji polskiej radia watykańskiego, członkiem rady programowej Polonijnego Centrum Studiów **L a t y n o a m e r y k a ń s k i c h** Uniwersytetu Warszawskiego, redaktorem naczelnym czasopisma „Projecoes” wychodzącego w Kurytybie i wreszcie autorem wielu ciekawych monografi. Ostatnia z nich „W trosce nie tylko o rodaków” jest próbą zaprezentowania historii pracy polskich misjonarzy w Brazylii...

- W Brazylii pracuję od 1979 roku. Od chwili przyjazdu do Ameryki Południowej interesowałem się dziejami polskiej emigracji, o której napisano niewiele. W niektórych z nich wspomina się zaledwie o pracy polskich księży i sióstr zakonnych wśród naszych wychodźców. Niektórzy zaś autorzy, takie odnosi się wrażenie, wręcz pomijają w swoich pracach tę swoistą kategorię społeczną, jaką są duchowni i zakonnicy polscy posługujący Polonii brazylijskiej czy pracujący na misjach.

-**Monografia Księdza Prowincjała dotycząca polskich misjonarzy w Brazylii zasługując więc na szczególną uwagę...**

- Może i dlatego, że polscy misjonarze odegrali tu w Brazylii ogromnie ważną rolę. Polscy duchowni przybyli przecież do Brazylii razem z polskimi emigrantami ponad 130 lat temu. Byli to początkowo księża diecezjalni, należący wcześniej do wielu wspólnot zakonnych zlikwidowanych przez naszych zaborców – po 1863 roku w zaborze rosyjskim i po 1875 roku w zaborze pruskim.

Za jednego z pierwszych polskich duchownych przybyłych do Brazylii uważa się dziś jezuitę ks. Wojciecha Męcińskiego, który w 1631 roku, w wieku 42 lat, zginął w Japonii jako męczennik. Później, po upadku Powstania Styczniowego, przybyli do Brazylii księża: Karol Mikoszewski w 1865 roku, a w 1869 roku Józef Juszkiewicz, a po nich następni.

- **Polskich księży do Brazylii zapraszali nasi rodacy...**

- Godny odnotowania jest m.in. apel imigrantów zamieszczony w postaci listu na łamach lwowskiego „Przeglądu Emigracyjnego” z dnia

15 marca 1893 roku wysłany przez Antoniego Z. Bodziaka z Sao Mateus do Sul, który w imieniu mieszkańców kolonii São Mateus oraz ich sąsiadów – wspólnoty liczącej ponad 10 tysięcy dusz, poszukuje i zaprasza do Brazylii polskiego księdza, który by z prawdziwym poświęceniem dla swych rodaków zechciał przybyć.

- Liczba polskich duchownych pracujących w Brazylii szybko się zwiększała...

- W końcu XIX wieku, dokładnie w 1895 roku, do pracy w Brazylii przyjechali pierwsi werbiści. Prawie równocześnie z werbistami przybyli tu także wincentyni. Mimo to, w początkach polskiej kolonizacji w Brazylii, polskich księży było tu zawsze stanowczo za mało.

Chrystusowcy zjawili się w Brazylii już po II wojnie światowej. Dziś w Brazylii pracują także ojcowie z wielu innych zgromadzeń i stowarzyszeń zakonnych: salezianie, misjonarze św. Rodziny, pallotyni, marianie, kapucyni, franciszkanie, dominikanie, filipini, jezuici, kombonianie, misjonarze Ducha Świętego, orioniści, salwatorianie, pasioniści, paulini, redemptoryści, saletyni, szensztacy, towarzystwo św. Pawła i zmartwychwstańcy. W Brazylii pracuje też dziś wiele żeńskich polskich zgromadzeń zakonnych.

Warto dodać, że polscy duszpasterze pełnili tu nie tylko zadania wynikające z ich powołania religijnego, ale także wspierali imigrantów różnorodnymi poradami, nieśli duchowe pocieszenie i przyczyniali się do podtrzymania świadomości narodowej. Byli wreszcie często pierwszymi i jedynymi nauczycielami języka ojczystego.

- Dziś polscy misjonarze pracują głównie w parafiach brazylijskich. Duszpasterstwo polonijne zeszło jakby na drugi plan ich działalności. Dlaczego?

- Aktualnie większość polskich misjonarzy prowadzi działalność religijną pośród Brazylijczyków. Duszpasterstwo polonijne prowadzone jest natomiast w dużych miastach, w których żyją nadal Polacy lub ich potomkowie będący mocno związani z kulturą i językiem polskim. Są to parafie personalne lub kapelanie polskie.

Polskie parafie personalne erygowane zostały kilkadziesiąt lat temu i istnieją nadal w Kurytybie i Rio de Janeiro. Obok nich istnieją również kapelanie polskie w Sao Paulo i Porto Alegre. Ponadto w Kurytybie księża wincentyni odprawiają w swoim kościele nabożeństwa po polsku w każdą niedzielę, a chrystusowcy raz w miesiącu.

Natomiast w miejscowościach, gdzie żyją potomkowie polskich imigrantów, prowadzone są parafie terytorialne. We wspólnotach tych duszpasterstwo polonijne uzależnione jest w dużym stopniu od zapotrzebowania samych Brazylijczyków polskiego pochodzenia, a także od inwencji i zaangażowania samego duchowieństwa polskiego. W wielu też parafiach w całej Brazylii, gdzie pracują polscy misjonarze prowadzone są lekcje języka polskiego, programy radiowe o charakterze polonijnym oraz istnieją zespoły folkloru polskiego.

- Ilu misjonarzy polskich pracuje dziś w Brazylii?

– Według danych, które otrzymałem z Komisji Episkopatu Polski do spraw Misji, w marcu 2001 roku pełniło posługę w strukturach duszpasterskich Kościoła w Brazylii 312 polskich misjonarzy, w tym 4 biskupów, 64 księży diecezjalnych, 184 księży zakonnych, 5 braci zakonnych, 53 siostry zakonne i 2 osoby świeckie.

Aktualnie wśród 419 biskupów brazylijskich spotykamy 4 biskupów pochodzenia polskiego. Natomiast według danych statystycznych Kościoła brazylijskiego pracowało tam ponadto 309 księży noszących polskie nazwiska. Statystyka ta nie obejmuje duchownych z polskimi

nazwiskami, będących obywatelami Anglii, Austrii, Kanady, Niemiec i USA.

- Czym charakteryzuje się praca duszpasterska w Brazylii?

– Praca duszpasterska polskich księży w Brazylii odbiega zdecydowanie od stylu pracy duchownych z Polski. Największym np. trudem pracy duszpasterskiej w miejskich parafiach Brazylii jest niewątpliwie duża liczba wiernych, jak również postępujące coraz bardziej ześwieczenie tutejszego społeczeństwa. Swoiste utrudnienie stanowią tu także różnorodne sekty czy też występujący wśród wiernych synkretyzm religijny.

Kolejnym dużym utrudnieniem w pracy w Brazylii, na jakie napotykają tu polscy misjonarze w parafiach terytorialnych położonych w głębi kraju, są duże odległości, duża ilość kościołów filialnych czy też szkół, do których docierają z posługą religijną. Można śmiało zaryzykować stwierdzenie, że misjonarz jest ciągle w drodze.

- Ważną rolę w pracy polskich misjonarzy w Brazylii odegrała i nadal odgrywa Polska Misja Katolicka...

– Została ona powołana zgodnie z nakazem Konstytucji Apostolskiej „Exul Familia”, wydanej przez

papieża Piusa XII w 1952 roku, która składała na barki biskupa ordynariusza obowiązek zapewnienia emigrantom odpowiedniej opieki duszpasterskiej. Zgodnie z papieskim dokumentem opieka ta winna się wyrażać w tworzeniu parafii narodowościowych dla imigrantów, a dla emigracji płynnej misji duszpasterskiej. Konstytucja ustanawiała potrzebę powoływania rektorów, misjonarzy emigracyjnych i kapelanów okrętowych.

Pierwszym rektorem polskiej emigracji w Brazylii został, na wniosek abp Józefa Gawliny, opiekuna polskiej emigracji rezydującego w Rzymie, ks. Ludwik Bronny, wizytator zgromadzenia księży wincentynów.

Z zachowanych dokumentów wynika, że działalność księży rektorów

wyrażała się przede wszystkim w stałym kontakcie z delegatem Prymasa Polski do spraw duszpasterstwa polonijnego rezydującym w Rzymie, wysyłaniu sprawozdań do Rzymu, kontakcie z biskupami brazylijskimi zabiegającymi o sprowadzenie księży z Polski do pracy w swoich diecezjach, kontakcie z duchowieństwem polskim pracującym w Brazylii, udziale w zebraniach czy kongresach organizowanych przez organizacje polonijne oraz spieszeniu z pomocą do kolonii polskich, szczególnie w tych rejonach, gdzie nie było w pobliżu polskiego kapłana.

*rozmawiał Leszek Wątróbski
za: www.polska-misja.com.br*

DODATEK

POLSCY REDEMPTORYŚCI W BRAZYLII

Redemptoryści polscy próbowali rozpocząć pracę misyjną w Brazylii już w 1935 roku. Na prośbę kardynała Augusta Hlonda, który w trosce o polskich emigrantów zabiegał o misjonarzy, ojcowie Stanisław Misiaszek i Alfred Muller przez mniej więcej 2 lata pracowali w stanie Rio Grande do Sul, na południu kraju, przede wszystkim wśród Polaków. Nie mogli jednak założyć stałej misji

z powodu istniejącego wówczas prawa, że na terenie należącym do jednej jednostki Zgromadzenia inna jednostka nie mogła mieć swoich placówek. Stąd w pewnej mierze zrozumiałą był kategorię przeciwnych redemptorystów niemieckich z ówczesnej wiceprowincji Sao Paulo, którzy już mieli placówki na terenie stanu Rio Grande do Sul. Dodać należy, że był to okres hitleryzmu w

Niemczech i ojcowie niemieccy z Brazylii również nie sympatyzowali z Polakami.

Obydwaj misjonarze wyjechali z Brazylii, udając się do Argentyny, gdzie w marcu 1938 roku dali początek wiceprowincji Resistencia. Brazyliia jeszcze długo musiała czekać na redemptorystów polskich.

Dopiero w 1969 roku przełożony generalny Zgromadzenia Redemptorystów o. Tarcisio Amaral, Brazylijczyk, po wizytacji kanonicznej Prowincji Warszawskiej, zwrócił się do zarządu Prowincji o posłanie kilku ojców do obsługi Sanktuarium Dobrego Jezusa. Przyjazd polskich misjonarzy do stanu Bahia nastąpił w 1972 roku, dając początek pracy misyjnej w Brazylii. W ten sposób powstała Misja Redemptorystów w Bahii (obecnie Wiceprowincja).

W przeciwieństwie do pierwszej próby założenia placówki w stanie Rio Grande do Sul, gdzie zasadniczym

celem misyjnym było duszpasterstwo polskich imigrantów, Misja w Bahii ukierunkowana była od początku do pracy ewangelizacyjnej dla ludu brazylijskiego. W Bahii redemptoryści spotkali kilkudziesięciu rozproszonych Polaków, którzy z powodu odległości nie mieli kontaktów między sobą.

Dla ścisłości można dodać, że polscy redemptoryści z wiceprowincji Resistencia (Argentyna), odpowiadając na usilną prośbę brazylijskiego biskupa z Chapecó, pracowali przez 13 lat (od roku 1972) w parafii Dionisio Cerqueira, w stanie Santa Catarina (tuż przy granicy argentyńskiej). Ich działalność ewangelizacyjna cieszyła się wielkim uznaniem ludu i władz kościelnych. Przez całe 13 lat pracował tam o. Henryk Smólski, budowniczy kościoła, plebanii i wielkiego centrum parafialnego.

o. Franciszek Micek CSSR

POLSCY REDEMPTORYŚCI „ZA MIEDZĄ”

w Dionísio Cerqueira – Brazylia

(Wspomnienia z Argentyny o. Franciszka Micka)

Patrząc od wybudowanej w 1969 roku plebanii w Bernardo de Irigoyen na przeciwległe wzgórze, roztaczał się malowniczy widok na brazylijskie miasteczko Dionísio Cerqueira.

Nad miasteczkiem z drewnianych domów, malowanych niezwykle kolorowo, dominował okazały drewniany kościół z piękną wieżą, a obok niego też drewniana piętrowa

plebania. Pracowali tam (pojedynczo) zmieniając się od czasu do czasu ojcowie z pewnego mało znanego misyjnego Zgromadzenia (Belgowie). Odwiedzałem ich od czasu do czasu; mieliśmy bardzo przyjazne sąsiedztwo, co zaowocowało też w duszpasterstwie. Ks. Franciszek Poppe - starszy już wówczas misjonarz podarował mi książkę po portugalsku, zachęcając mnie do nauki języka portugalskiego. Często namawiał mnie i innych ojców, którzy mnie odwiedzali, żebyśmy objęli tę parafię po stronie brazylijskiej. Powoli wzrastało zainteresowanie tą sprawą wśród naszych ojców z argentyńskiej Wiceprowincji.

W bliźniaczym mieście brazylijskim Barracao była osobna parafia, należąca już do innej diecezji i innego stanu brazylijskiego. Pracował tam kapłan diecezjalny polskiego pochodzenia, mówiący dobrze po polsku ks. Franciszek Soczek. Ponieważ wszystkie trzy parafie były połączone bezpośrednim sąsiedztwem, niektóre nabożeństwa w ważne uroczystości kościelne odprawialiśmy wspólnie.

W maju 1972 roku redemptoryści polscy z Wiceprowincji argentyńskiej podjęli się pracy duszpasterskiej w brazylijskiej parafii w Dionísio Cerqueira, należącej do diecezji Chapecó. Proboszczem parafii został

o. Henryk Smólski, który pracował już w Argentynie od 20 lat. Do pomocy przydzielono mu świeżo przybyłego z Polski o. Jana Skowrońskiego (mojego kolegę kursowego). Parafia była dość duża; oprócz 5-tysięcznego miasta, liczyła ona około 20 wiosek rozrzuconych na rozległym, górzystym terenie. W przeciwieństwie do Argentyny, po stronie brazylijskiej prawie nie było już lasów; wszystkie pola były uprawne, jedynie najbardziej górzyste nieużytki pokryte były lasem. Ludność w większej części była pochodzenia europejskiego; najwięcej było Włochów i Niemców. Polaków natomiast nie było. W niemal wszystkich wioskach istniały już ładne kaplice z drzewa; zorganizowana była katecheza, nabożeństwa niedzielne bez kapłana, były też szkoły i w większej części katechetami byli nauczyciele i nauczycielki. W porównaniu z moimi argentyńskimi warunkami, w sąsiedniej Brazylii było wszystko o wiele lepiej zorganizowane, gdyż już od wielu lat prowadzone tam było duszpasterstwo parafialne.

Z przybyciem polskich ojców do sąsiedniej parafii moja sytuacja „samotnika” (oddalonego od współpracowników w San Pedro o 80 km kiepskiej drogi) uległa ogromnej zmianie. Mieszkałem wprawdzie nadal u siebie w Bernardo de Irigoyen, ale na obiady szedłem do Brazylii.

Argentyński komitet kościelny płacił miesięcznie ustaloną cenę za moje obiady. Ale najważniejsze było to, że mogliśmy się każdego dnia spotkać (o ile nie byłem w terenie - jak się to często zdarzało z racji nowenn i odpustów w kaplicach). Czasem przejeżdżałem granicę samochodem, ale zwykle szedłem pieszo, bo było to zaledwie 700 metrów. Ojcowie w Brazylii mieli kucharkę, bardzo dobrą i mądrą starszą panią, która z radością gotowała dla nas wszystkich.

Na Boże Narodzenie przez kilka lat urządzaliśmy wspólne jasełka pod gołym niebem, w dolince na przejściu granicznym. Przygotowane one były dużo wcześniej. Zdecydowane było czyi w danym roku będą pasterze, aniołowie, Józef, Maryja i żywe Dzieciątko (i inne w zapasie, gdyby to pierwsze bardzo płakało), skąd będą trzej królowie, skąd będzie osioł i wół, kto będzie miał słowo wiążące, kto będzie czytał Ewangelię w czasie jasełek. Pasterze przygotowywali w dali ognisko, mieli przynajmniej kilka owiec. To im objawiał się anioł, zwiastując narodzenie Pana Jezusa. Po jasełkach, które przeplatane kolędami po hiszpańsku i po portugalsku trwały około godziny, była Pasterka tuż obok żywej szopki, odprawiana przez trzech księży, z trzech sąsiadujących parafii.

W Wielki Piątek każdego roku była wspólna Droga Krzyżowa.

Rozpocząła się ona przy kościółku w Argentynie. Pierwsze cztery stacje inscenizowane przez młodzież argentyńską miały miejsce w Bernardo de Irigoyen, a następne, inscenizowane przez młodzież brazylijską, po pięć w Dionisio Cerqueira i w Barracao. Droga Krzyżowa trwała ponad dwie godziny; uczestniczyło w niej około dwóch tysięcy wiernych. Bardzo dużo osób z Brazylii miało zwyczaj uczestniczyć w Drodze Krzyżowej boso, co po kamienistych i wyboistych ulicach było prawdziwą pokutą. Takie Drogi Krzyżowe odprawialiśmy przez szereg lat, gdyż były to dobre czasy, kiedy to granica nie była strzeżona z całym rygiorem jak to jest obecnie. Dzisiaj w miejscu, gdzie urządzaliśmy jasełka, wybudowane jest przejście graniczne z budynkami z obydwóch stron.

Inną tradycyjną uroczystością wspólnie obchodzoną każdego roku było Boże Ciało ze wspólną dla wszystkich trzech parafii Procesją Eucharystyczną. Jeden ołtarz był przygotowany w Argentynie, drugi na samym przejściu granicznym, trzeci i czwarty po stronie brazylijskiej. Wspaniałe to były procesje! Siostra Elvina Grandi, Włoszka, pracująca razem ze mną, przygotowywała wspaniałe ołtarze, dbała o piękny strój dla dziewczynek sypiących kwiatki i o strój liturgiczny ministrantów.

Na zakończenie obchodzonego już w Brazylii Miesiąca Biblii (wrzesień) bywało również wspólne dla wszystkich trzech parafii nabożeństwo na przejściu granicznym.

Polscy redemptoryści przypadli do gustu Brazylijczykom, dlatego też dokonali oni wielu dzieł wiekopomnych. Wybudowali klasztor siostron, które sprowadzili do parafii. Potem wybudowali kościół, plebanię, obszerny dom katechetyczny, nie licząc innych mniejszych obiektów na wioskach (kaplice, salki katechetyczne, itd.).

Ponieważ sytuacja ekonomiczna w Brazylii była o wiele lepsza, dzięki niezwyklej zapobiegliwości o. Henryka Smólskiego placówka ta pomagała materialnie argentyńskiej Wiceprowincji, między innymi w kupnie 4-hektarowej działki budowlanej pod Wiceprowincjalne Seminarium w La Plata, koło Buenos Aires.

Gdy Wiceprowincja argentyńska oddała diecezji Bernardo de Irigoyen, po kilku latach oddano też brazylijską parafię Dionisio Cerqueira diecezji Chapecó.

GRANICZNE CIEKAWOSTKI

Wszystkie trzy miasteczka, a mianowicie brazylijskie Dionisio Cerqueira i Barracão oraz argentyńskie Bernardo de Irigoyen miały swój wspólny początek w czasach, gdy granice brazylijskich stanów Parana i Santa Catarina oraz Argentyny nie były jeszcze w pełni określone.

Dlatego, gdy na początku XX wieku dokonano ścisłego wyznaczenia granic, miały miejsce różne niespodzianki. I tak okazało się, że przez środek plebanii w Dionisio Cerqueira przebiega granica miasta Barracão i Dionisio Cerqueira, czyli jedna część budynku znajdowała się w stanie Parana, a druga w stanie Santa Catarina.

Okazało się też, że przez stary

cmentarz, który był wspólny dla całego osiedla, przebiega granica brazylijsko – argentyńska. Ponieważ trudno było podzielić cmentarz, Argentyna wspaniałomyślnie zrzekła się kilkudziesięciu metrów kwadratowych swojego terytorium, aby zmarłym nie zakłócać wiecznego spokoju.

Wiele anegdot krążyło na tle sąsiedztwa obydwóch krajów, zresztą zawsze ze sobą rywalizujących. Gdy odbywały się ważne mecze piłki nożnej Brazylii z Argentyną, po stronie brazylijskiej wzmocniano straż graniczną, żeby nie doszło do bijatyki kibiców obydwóch krajów.

o. Franciszek Micek CSsR

SPIS TREŚCI

Refleksja Wielkanocna	4
List Okólny Wiceprowincała	5
Wspólnoty zakonne w Bahii – 2018	12
Nowicjusz Eloy de Jesus złożył śluby czasowe	15
Rekolekcje dla aspirantów	16
Kurs Przygotowawczy do ślubów wieczystych (Peru)	19
Wyższe Seminarium w Belo Horizonte	21
Redemptorystowski Kongres Misyjny (Aparecida)	22
List otwarty do Redemptorystów	25
Redemptoryści z Bahii na Kongresie Misyjnym	26
25- lecie Świeckich Misjonarzy Najświętszego Odkupiciela	28
1. Misjonarze Świeccy – Pierwsze spotkanie	29
2. Moje doświadczenie „Świeckiego”	30
3. Uczestnictwo świeckich w życiu i misji redemptorystów	31
4. Świeccy Misjonarze Redemptoryści (1994 r.)	33
5. Świeccy i Redemptoryści	34
6. Świeccy Misjonarze Redemptoryści – Uwagi dodatkowe	36
Misje święte w parafii Águia Branca (Orzeł Biały)	38
Tchnienie Ducha Świętego w parafii Águia Branca	42
Pierwsze brazylijskie Sanktuarium Maryjne	44
Tradycyjne święto odpustowe M. B. Wspomożycielki	47
Polscy misjonarze w Brazylii	48
Polscy Redemptoryści w Brazylii	51
Polscy Redemptoryści „Za Miedzą”	52
Graniczne ciekawostki	55